

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

-MAYIS 2024-

İçindekiler Tablosu

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	3
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	12
AVRUPA KITASI	12
ALMANYA	12
AVUSTURYA	15
ÇEKYA	16
FRANSA	18
HOLLANDA	21
İNGİLTERE	22
İRLANDA.....	24
İSPANYA	26
İSVİÇRE	29
İTALYA	33
POLONYA	39
PORTEKİZ	41
AMERİKA KITASI	47
ABD	47
ARJANTİN	51
KANADA	52
ASYA KITASI	54
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	54
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	58
ENDONEZYA	59
FİLİPİNLER.....	60
HİNDİSTAN	62
JAPONYA	63
KUVEYT	65
MALEZYA	67
SUUDİ ARABİSTAN.....	69
TAYLAND	70
AFRİKA KITASI	72
GÜNEY AFRİKA.....	72
KENYA	74
MISIR.....	75

OKYANUSYA	77
YENİ ZELANDA	77
2.ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	80
AB SAYISAL TEK PAZARI	80
BEREC	83
ETSI	85
GSMA.....	87
ITU	89
OECD.....	91
UPU.....	93

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin gündemlerini takip ederek tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında belli başlı ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmeler ve sektöre yönelik düzenlemeleri esas alınarak derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve Kurumumuz internet sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bülten kapsamında; genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu Avrupa, Asya, Amerika, Afrika, Okyanusya kıtalarında yer alan ülkeler ile uluslararası kuruluş ve birliklerdeki elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, siber güvenlik, internet, yazılım hizmetleri, 5G, yapay zekâ (AI), robotik, nesnelerin interneti (IoT), otonom araçlar, 3D yazıcı, nanoteknoloji gibi gelişen teknolojiler başlıkları altında yaşanan teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda, 2024 yılı Mayıs ayı bülteninde Avrupa kıtasından; Almanya, Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsviçre, İtalya, Polonya, Portekiz, Amerika kıtasından; ABD, Arjantin, Kanada, Asya kıtasından; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Suudi Arabistan, Tayland, Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya, Mısır, Okyanusya kıtasından; Yeni Zelanda’daki gelişmeler incelenmiştir. Uluslararası kuruluşlardan AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association), ITU (Dünya Telekomünikasyon Birliği, International Telecommunication Union), OECD (The Organisation for Economic Cooperation and Development) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union) tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International’ın “Country Updates”, “Telecommunications Flashes” bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2024 yılı Mayıs

ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Alman düzenleyici kurum BNetzA, mobil şebeke işletmecileri Telefónica, Telekom Deutschland ve Vodafone'a 800 MHz, 1800 MHz ve 2.6 GHz bantlarındaki lisanslarını beş yıl uzatmayı teklif ediyor.
- Alman Tüketici Dernekleri Federasyonu (Vzbv) tarafından Vodafone aleyhine açılan toplu davaya 40.000'den fazla abone katılmıştır.
- Telekom Deutschland, rehber sorgulama hizmetini 1 Aralık 2024 tarihinde durduracaktır.
- Deutsche Telekom, Köln Bölge Mahkemesi'nin 15 Mayıs 2024 tarihli kararına göre, Meta'ya karşı ödenmemiş arabağlantı ücretleriyle ilgili olarak açtığı davayı kazanmıştır.
- Avusturyalı işletmeci A1, Nokia ile ortaklaşa yapılan bir testin parçası olarak Viyana'daki bir 5G mobil sitesini ilk kez mmWave ile donatmıştır.
- Çek Cumhuriyetinde CTU 2023 Yıllık Raporuna göre Mobil veri transferi toplam hacmi 2023 yılında yaklaşık 1,35 bin Petabayta ulaşmış ve yıllık büyüme oranı %43 civarında gerçekleşmiştir.
- Arcep, 2023 yıllık gözlem raporunun yayınlanmasıyla eşzamanlı olarak Fransa'nın telekom pazarına ilişkin yıllık "Telconomics" ilerleme raporunu sunmaktadır.
- Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Otoritesi (ACM) "www.destapnaarhuren.nl" web sitesi hakkında soruşturma başlatmıştır.
- İngiliz düzenleyici kurumu OFCOM, geçen yıl en az bir kez fatura ödemesini geciktiren abone oranının %2, daha fazla sayıda fatura ödemesini geciktiren

abone oranının %1 olduğunu belirterek, ödemesini geciktiren abonelerin %83'ünün işletmecilerini arayarak bu konuda destek talep ettiklerini belirtmiştir.

- OFCOM, BT'nin sahip olduğu Plusnet ve EE şirketlerinin 1,1 milyon civarında abonesini sözleşme imzalama aşamasında yeterince bilgilendirmediği ve sözleşmelerle ilgili yeni kuralları belirlenen tarihlere kadar uygulamaya başlayamadığı için toplamda 2,8 milyon Sterlin ceza uygulanmasına karar vermiştir.
- OFCOM, Video paylaşım platformu Onlyfans hakkında 18 yaşından küçüklerin siteye erişimlerini engellemek için gereken önlemleri alıp almadığı konusunda soruşturma başlattığını duyurmuştur.
- OFCOM, Çocukların çevrim içi korunması konusunda hazırladığı ve 40 maddelik yeni düzenlemeyi kamuoyu görüşüne açmıştır.
- AB Adalet Divanı, İrlanda'ya, Avrupa Elektronik İletişim Kurallarını ulusal hukuka dahil etmede gecikmesi nedeniyle 4,5 milyon Avro para cezası vermiştir.
- İspanya'da İnternet ve OTT hizmetlerinin kullanımını analiz eden, 2023'ün IV. Çeyreğine ait İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC) Hanehalkı Panelinden alınan en son verilere göre, İnternet kullanan İspanyolların %80'i günlük olarak ağa bağlanmaktadır.
- İspanya Ulusal Pazarlar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), Netflix, HBO Max ve Amazon Prime Video gibi çevrimiçi ödeme platformları aracılığıyla İspanyol görsel-işitsel tüketimini analiz etmiştir.
- Swisscom Vodafone İtalia'yı satın alma planı için İtalya hükümetinden ilk onayı aldığını söylemiştir.

- Swisscom, 1. çeyrek grup gelirinin bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,6 azalarak 2,70 milyar İsviçre Frangı'na (2,76 milyar Avro) gerilediğini ve sabit döviz kurlarında yüzde 0,5'lik marjinal bir düşüş yaşandığını bildirmiştir.
- Sunrise Telekomünikasyon şirketinin 1. Çeyrek sonuçları 2023 yılı 4. Çeyrek sonuçlarının altında gerçekleşirken, gelirler 1. Çeyrekte raporlanan bazda yıllık %4,4 artış gösterirken, yeniden hesaplanan bazda yıllık %0,1 düşüş göstermiştir.
- Hükümetin 'Verify.gov.kh' platformu, İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi (WSIS) +20 Forumu Üst Düzey Etkinliğinde "Dijital Hizmet Tasarım Ödülü 2024"te yarışmıştır.
- Fastweb ve Eolo 10 Nisan 2024 tarihinde 5G sabit kablosuz erişim (FWA, fixed wireless access) ağıyla sabit dijital bölünmüş alanların kapsama alanını hızlandırmak amacıyla ortaklık yapacaklarını duyurmuşlardır.
- İtalyan Parlamentosu, işletmecilerin özel talebi üzerine, İtalya'nın 1 Giga devlet yardım planı kapsamındaki hanelerde değişiklik yapılmasına izin vermiştir.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 2023 Yılı İletişim Pazarı Raporunu yayınlamıştır.
- Polonya Ulusal Rekabet Kurumu (NCA), PlayStation Store (Sony) ve Steam (Valve) gibi video oyunları için dijital dağıtım platformları sağlayıcılarının olası rekabete aykırı uygulamalarına yönelik bir ön soruşturma başlatmıştır.
- ANACOM'un düzenli olarak hazırlayıp yayınladığı İletişim Sektörü 2023 raporu 2023 yılında elektronik ve posta iletişim sektörünün gelişimini gözler önüne sermektedir.

- Federal İletişim Komisyonu (FCC), kablosuz ekipman yetkilendirmelerinin ulusal güvenlik açısından potansiyel risk oluşturan kuruluşlar tarafından tehlikeye atılmasını engellemek için harekete geçmiştir.
- Federal İletişim Komisyonu (FCC), biri sahtecilik ihlalleri nedeniyle 6 milyon ABD doları, diğeri ise halkı yasa dışı otomatik çağrılardan korumadaki başarısızlık nedeniyle 2 milyon ABD doları olmak üzere iki hukuksuz girişime para cezası vermiştir.
- Federal İletişim Komisyonu (FCC) genişbant veri toplama süreçlerini yeni bir karar ile güncellemiş olup ilerleyen günlerde de daha fazla güncelleme yapılmasını gündemine almıştır.
- Federal İletişim Komisyonu (FCC), OQ Technology'ye deneysel amaçlarla 5G karasal olmayan şebeke IoT hizmetini denemesi için özel bir test izni vermiştir.
- FCC Başkanı Jessica Rosenworcel, komisyonun spektrum politikalarını geliştirme ve uygulama çabalarına liderlik etmek ve spektrumun nasıl ele alındığını ve çatışmaların en iyi şekilde nasıl çözülebileceğini modernize etmek için Kasım 2023'te açıklanan Ulusal Spektrum Stratejisini yürütmek üzere bir Spektrum Yönlendirme Ekibi kurulduğunu duyurmuştur.
- 12/2024 sayılı İdari Kararı çerçevesinde, Uydu Tesislerinin Sağlanmasına İlişkin Sicil'in oluşturulmasından Ulusal Haberleşme Kurumu (ENACOM) sorumlu olarak belirlenmiştir.
- Hükümetin 2023 Telekom Hizmetleri Fiyat Karşılaştırma Çalışmasına göre, Kanada'daki mobil hizmetlerin ücretleri veri planları kapsamında yıllık ortalama yüzde 18,2 düşmüştür.
- Panasonic Avionics, Astrova uçak içi eğlence sistemini 80'den fazla Air Canada uçağına kurmak için bir sözleşme imzalamıştır.

- "Güvenli İnternet" projesi, ülkenin önde gelen mobil operatörü "Azercell" ve "GID CSR Consulting" ortaklığının yanı sıra Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle Nahçıvan şehrinde gerçekleştirilmiştir.
- Azerbaycan'ın devlet operatörü "Bakü Telefon İletişim" LLC (Baktelecom), ülkenin ticari odaklı XGS-PON (10G PON) hizmetini tanıtmak için telekomünikasyon teknolojileri alanında küresel bir şirket olan Nokia ile işbirliğine başlamıştır.
- Azerbaycan'da bilgi sistemleri ve kaynaklarını "Devlet Bulutu"na aktaran bir diğer devlet kurumu Devlet Aile, Kadın ve Çocuk Sorunları Komitesi olmuştur.
- Çin Sanayi ve Bigi Teknolojileri Bakanlığı'nın verilerine göre, telekomünikasyon sektöründeki şirketlerin birleşik ticaret geliri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,5 artarak yaklaşık 62,44 milyar ABD Dolarına yükselmiştir.
- Endonezya'nın önde gelen telekomünikasyon şirketlerinden biri olan XL Axiata, çift modlu 5G çekirdek çözümünü sunmak için Ericsson ile ortaklık kurmuştur.
- Filipinler merkezli operatör Globe Telecom, teknolojiden yararlanarak operasyonlarını geliştirmek amacıyla bir yapay zeka birimi kurmuştur.
- Intelsat, Filipinler'de ürün satma lisansına sahip ilk yabancı yersabit (GEO) uydu operatörü olduğunu duyurmuştur.
- Hindistan'da Bharti Airtel, Reliance Jio Infocomm ve Vodafone Idea yaklaşan 5G spektrum ihalesine katılmak için teklif vermiştir.
- Japon operatör Rakuten Mobile, Mart ayı sonu itibariyle 6,8 milyondan fazla aboneye ulaştığını açıklamıştır.

- 2024 yılı Kuveyt Telekom İşletmecileri Ülke Raporu yayımlanmış olup raporda; sabit telefon, genişbant ve mobil segmentlerde yakın vadeli fırsatlar, rekabet dinamikleri ve hizmet türüne ve teknolojiye/platforma göre talebin gelişiminin ayrıntılı analizi ile temel düzenleme eğilimlerinin bir incelemesi sunulmaktadır.
- Malezya'nın 5G dağıtımına yönelik özel amaçlı şirketi Digital Nasional Berhad (DNB), mikroçip devi Intel'in de katılımıyla ülkedeki dijitalleşmeyi artırmak için Ericsson ile ortaklık kurmuştur.
- Suudi Telekomünikasyon Şirketi Avrupa'nın önde gelen telekomünikasyon ve ödemeli TV operatörlerinden biri olan United Group'a satın alma teklifi sunmayı değerlendirmektedir.
- Tayland'da Güneydoğu Asya'daki ilk 5G tam bağlantılı fabrika olduğunu ifade edilen proje Çinli tedarikçi Huawei, cihaz üreticisi Midea, Taylandlı telekomünikasyon şirketi AIS ve Çinli operatör China Unicom tarafından hayata geçirilmiştir.
- Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi ICASA, 17 Mayıs 2024 Cuma günü "Özgür İnternet Dostları" ile bir araya gelerek "hükümetin herkese uygun fiyatlı internet erişimini yaygınlaştırması" çağrısını görüşmüştür.
- Kenya'da Konza Digital Media City projesinin finansmanı için 238 milyon ABD Doları tutarında iki finansman anlaşması Kenya Devlet Başkanı William Ruto'nun da katıldığı Kore-Afrika zirvesi çerçevesinde imzalanmıştır.
- Mısır'ın dijital dönüşüm stratejisini hızlandırmaya yönelik önemli bir adım olarak, önde gelen iletişim ve bilgi teknolojileri hizmet sağlayıcısı Telecom Egypt ve Huawei Cloud, Huawei'nin Mısır ve Kuzey Afrika'daki ilk yerel tabanlı genel bulut platformunu başlatmak için güçlerini birleştirmiştir.
- Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat, Bakanlık ile Mısırlı bir bilgi sistemleri şirketi olan Xceed arasında çağrı merkezi operasyonlarında gelişme

sağlamak üzere tasarlanmış yapay zeka odaklı bir kalite güvence otomasyon uygulaması geliştirmeyi amaçlayan bir anlaşmanın imzalanmasına başkanlık etmiştir.

- Yeni Zelanda Ticaret Komisyonu, Two Degrees Mobile Limited (2degrees) şirketine, iş amaçlı mobil planları için “ücretsiz Avustralya dolaşımı” hakkında yanıltıcı iddialarda bulunduğu gerekçesiyle Adil Ticaret Yasası uyarınca sekiz suçlamada bulunmuştur.
- Yeni Zelanda'nın iddialı iklim hedeflerine uyumlu hale getirmek için büyük bir çaba sarf eden Hükümet, tüm veri merkezlerini yenilenebilir enerji kaynaklarını benimsemeye çağırmıştır.
- Avrupa Komisyonu, Facebook ve Instagram hizmet sağlayıcısı Meta'nın küçüklerin korunması kapsamında Dijital Hizmetler Yasası'nı ihlal edip etmediğini değerlendirmek için resmi soruşturma başlatmıştır.
- Avrupa Komisyonu tarafından yapay zekaya yönelik riskleri azaltarak toplumsal-ekonomik faydaları ile yenilikçiliği teşvik eden ve gelecekteki gelişimini, dağıtımını ve kullanımını desteklemeyi amaçlayan Yapay Zekâ Ofisinin açılışı yapılmıştır.
- Dijital Piyasalar Yasası Üst Düzey Grup toplantısı sırasında, BEREC delegeleri ve diğer grup üyeleri Yapay Zekâ konusunda bir kamuoyu bildirisini 22 Mayıs 2024 tarihinde kabul etmiştir.
- 10. ETSI/IQC Kuantum Güvenli Kriptografi Konferansı, ETSI ve Kuantum Hesaplama Enstitüsü tarafından 14-16 Mayıs tarihleri arasında düzenlenerek konferansta; günümüz siber güvenlik stratejilerinde kuantum güvenli kriptografinin kritik önemine yönelik dünya çapında hızla artan ilgi ele alınmıştır.
- GSMA tarafından yapılan yeni bir araştırmada, düzenleyicilerin özel şebekeler için spektrum ayırma kararlarının, işletmelerin bu özel şebekeleri benimsenmesi

üzerinde ölçülebilir bir etkisi olmadığını ancak tüketici şebeke hızlarına neredeyse %25 oranında zarar verebileceğini ortaya çıkarmıştır.

- İyilik için Yapay Zeka Küresel Zirvesi 2024, 29 Mayıs'ta İsviçre'nin Cenevre kentinde, hiçbir ülkenin geride kalmaması ve ilkel yapay zeka çerçevelerinin en iyi nasıl uygulanacağını tartışmak amacı ile toplanmıştır.
- Sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen yenilikçi teknolojik yaklaşımları ödüllendiren WSIS Ödüllerinin kazananları 28 Mayıs tarihinde İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi (WSIS)+20 Forumu Üst Düzey Etkinlik 2024'te açıklanmıştır.
- Yapay Zekâ, Veri ve Rekabet Raporunda, Yapay Zekâ alanındaki son gelişmeler, özellikle de birçok piyasayı olumlu yönde etkileyebilecek üretken yapay zeka ele alınmıştır.
- UPU, 32. Posta ve Teslimat Ekonomisi Konferansı ile birlikte Berne'de İnovasyon Yarışması'nı başlatmıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86

1.Alman Düzenleyici Kurum, Mobil Lisans Uzatma Şartlarını Değerlendirdi

Alman düzenleyici kurum BNetzA, mobil şebeke işletmecileri Telefónica, Telekom Deutschland ve Vodafone'a 800 MHz, 1800 MHz ve 2.6 GHz bantlarındaki lisanslarını beş yıl uzatmayı teklif ediyor¹. Süresi 31 Aralık 2025'te dolacak olan bu lisanslar 31 Aralık 2030'a kadar uzatılması planlanmıştır. Uzatılan lisanslar, Almanya'nın yüzölçümünün %99,5'inin, kırsal belediyelerdeki hanelerin %99'unun ve tüm federal, eyalet ve ilçe yollarının kapsanmasını gerektiren sıkı kapsama yükümlülükleriyle birlikte gelmektedir.

Ayrıca, lisans sahipleri şunları yapmalıdır:

- Yeni giren 1&1 ile 1 GHz'in altındaki spektrumu paylaşmak,
- 1&1 ile ulusal dolaşım anlaşması yapmak,
- Ayrımcı olmayan koşullar altında mobil sanal şebeke işletmecileriyle müzakere etmek.

Bu işlem, 2020'de başlayan bir dizi istişarenin son adımıdır. BNetzA, 2023 Eylül ayında bir lisans uzatımı önermişti ve şimdi 8 Temmuz 2024'e kadar ayrıntılı koşullar üzerinde istişarelerde bulunmaktadır.

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

2.40.000'den Fazla Abone Vodafone'a Dava Açtı

Alman Tüketici Dernekleri Federasyonu (Vzbv) tarafından Vodafone aleyhine açılan toplu davaya 40.000'den fazla abone katılmıştır². Vodafone, 2023 yılında sabit hizmetler için perakende fiyatlarını tek taraflı olarak artırmıştı. Aboneler, 23 Nisan 2024 tarihinden itibaren Federal Adalet Ofisi'ne kayıt yaptırarak davaya katılabilirken, ilk iki hafta içinde 40.000'den fazla kişi davaya katılmıştır.

Bu toplu dava, Ekim 2023'te Almanya'nın 2020/1828 sayılı Toplu Tazminat Direktifini uygulamaya koymasıyla getirilen yeni bir yasal araçtır. Katılım tüketiciler için ücretsizdir ve dernekler ihtiyati tedbir veya telafi tedbirleri talep edebilir. Vzbv başarılı olması halinde, katılımcı tüketicilere artırılan ve daha önce kararlaştırılan fiyatlar arasındaki fark ve faiz tazmin edilecektir.

3.Telekom Rehber Sorgulama Hizmetini Sonlandırarak

Telekom Deutschland, rehber sorgulama hizmetini 1 Aralık 2024 tarihinde durduracaktır³. 1995'te 550 milyon çağrı alan bu hizmet artık yılda 2 milyondan daha az çağrı almaktadır. Avrupa Elektronik İletişim Kanunu'nun (EECC) Alman yasalarına girmesinden önce evrensel hizmet yükümlülüklerinin bir parçası olduğu için Deutsche Telekom, basılı rehberler sağlamaya devam edecektir. Şu anda 49 şirket rehber sorgulama hizmetleri için bir ya da daha fazla 118xy numarasına sahiptir.

4.Deutsche Telekom Meta'ya Karşı Arabağlantı Davasını Kazandı

Deutsche Telekom, Köln Bölge Mahkemesi'nin 15 Mayıs 2024 tarihli kararına göre, Meta'ya karşı ödenmemiş arabağlantı ücretleriyle ilgili olarak açtığı davayı kazanmıştır⁴. Şebeke katkısı tartışmalarında önemli olarak görülen mahkeme kararı, esas olarak Telekom Deutschland ile Meta'nın yan kuruluşu Edge Network Services arasındaki bir sözleşmeye dayanmaktadır.

Sözleşme, Telekom'un Facebook, Instagram ve WhatsApp gibi Meta hizmetleri için 0,32 Avro-Mbit/sn ücret karşılığında yedi noktada özel ara bağlantılar sağlamasını

---

² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

içeriyordu. Meta 2020'de %40 fiyat indirimi talep etmiş, ancak Telekom sadece %16 teklif etmiştir. Meta daha sonra Mart 2021'e kadar sözleşmeyi feshetmeyi planlamış ancak yeniden müzakereler sırasında hizmeti kullanmaya devam etmiştir.

Telekom, yaklaşık 0,5 milyon ila 0,6 milyon Avroluk aylık faturalar düzenlemiştir. Söz konusu faturaları Meta ödememiş ve Telekom'da dava açmıştır. Dava, Bonn'un rekabet hukuku alanındaki uzmanlığı nedeniyle Köln'e nakledilmiş, ancak nihai karar sözleşme hukukuna odaklanmıştır. Mahkeme, Meta'nın hizmeti kullanmaya devam etmesinin, itirazlarına rağmen sözleşme ilişkisini sürdürmeyi kabul ettiğini gösterdiği ilkesini uygulamıştır.

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Mmwave Teknolojisine Sahip İlk 5G Sitesi

Avusturyalı işletmeci A1, Nokia ile ortaklaşa yapılan bir testin parçası olarak Viyana'daki bir 5G mobil sitesini ilk kez mmWave ile donatmıştır. Bir mobil radyo istasyonunda yapılan bu deneme, A1'in son frekans açık artırması sırasında 26 GHz bandında spektrum edinmesini takip etmektedir. Telekomünikasyon şirketinin yakın zamanda yaptığı duyuruya göre, bu dağıtımın bir sonucu olarak müşteriler gelecekte A1'in 5G şebekesinde 2 Gbps'ye kadar hızlar deneyimleyebileceklerdir. A1 Avusturya yetkilileri yaptıkları açıklamada "Fiber optik kullanıcı deneyimini mobil iletişim dünyasına taşımak için gerçek şebekede yeni edindiğimiz frekanslarda milimetre bandında hızlı 5G'yi ilk test eden biziz. Elbette bu teknoloji fiber optiğin yerini almıyor ancak bize şunu sağlıyor: 5G aracılığıyla olağanüstü hızlar ve bant genişlikleri sunuyoruz" demiştir. Sahada konuşlandırılan mmWave telsizleri, A1'e ultra hızlı 5G hızları, son derece düşük gecikme süresi ve artırılmış kapasite gibi önemli avantajlar sağlayacaktır. Nokia yetkilileri ise mmWave bantlarının kullanımının, sürükleyici sanal gerçeklik (VR) deneyimlerinden gelişmiş endüstriyel otomasyona kadar yeni nesil 5G uygulama ve hizmetlerini desteklemek için hayati önem taşıdığını söylemiştir.⁵

⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://telecomtalk.info/a1-austria-tests-5g-station-mmwave-vienna/977251/> adresinden ulaşılabilmektedir.

ÇEKYA

Nüfusu:	10.763.853
Yüzölçümü:	78.871 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	41.228 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Çekya Telekomünikasyon Ofisi (CTO)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.101.360
Sabit Şebeke Abonesi:	1.494.175
İnternet Kullanım Oranı(%):	87

CTU 2023 Yıllık Raporu: Mobil Veri Tüketimimiz Ortalama 10 GB'a Yükseldiğini Açıkladı

Mobil veri transferi toplam hacmi 2023 yılında yaklaşık 1,35 bin Petabayta ulaşmış ve yıllık büyüme oranı %43 civarında gerçekleşmiştir. Mobil veri SIM kartı başına ortalama aylık veri kullanımı ise önceki yılın 7 GB'lık kullanımından 9,8 GB'a yükselmiştir. CTU, 2023 yılında dolandırıcılığa karşı önlemler, DAB frekanslarının ihalesi ve trenlerdeki sinyal kalitesini iyileştirmek için ilk teşvik çağrısı gibi konulara odaklanmıştır. Ayrıca, ulusal Dijital Hizmetler Koordinatörü rolüyle ilgili yeni gündem üzerinde çalışılmış, çeşitli yasa veya yasa değişikliklerinin hazırlanmasında yer alınmış ve en önemlisi posta pazarı incelenmiştir. Bu inceleme, yeni posta lisansı sahibi seçimi için bir temel oluşturmuştur.

2023 yılı boyunca, yalnızca işletmecilerle değil, aynı zamanda Çek Cumhuriyeti'nde dolandırıcılık amaçlı sahteciliği azaltmak için teknik ve organizasyonel yollar analiz edilmiştir. Yıl sonunda, VO-S/2/07.2005-10 sayılı Genel Yetki Belgesi'nde yeni koşullar şeklinde belirli önlemler için bir teklif sunulmuştur.

Dijital radyo yayın ağları (DAB) için radyo frekanslarını kullanma haklarının verilmesi ihalesi yaz aylarında başlatılmış ve sonbaharda elektronik bir ihale gerçekleştirilmiştir. İhale edilen frekans blokları 8 katılımcının tamamına tahsis edilmiş/paylaştırılmıştır. İhale, Şubat 2024'te tüm 8 başarılı katılımcıya blok tahsisleri verilmesiyle başarıyla

sonuçlandırılmıştır. Temel şartlar, yayın ağlarının nüfusu, bölgeleri ve otoyolları kapsayacak şekilde hızlı bir şekilde gelişmesini hedeflemektedir.

Delegasyon anlaşması gereğince, tren vagonlarının içinde de mobil hizmetlerin kullanılabilirliğini ve kalitesini artırmayı amaçlayan "Demiryolu Vagonlarında 5G için Teknik Araçlar" adlı bir teşvik çağrısı için bir teklif hazırlanmıştır.

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 2019/1150 sayılı Tüzüğü'nden (P2B Tüzüğü) kaynaklanan yeni gündemin uygulanması ve CTU'nun diğer dijital gündemleri (DSA ve DGA) devralmasına hazırlık olarak, 1 Ocak 2023'te Uzman Gündem Denetleme Birimi kurulmuştur. Aynı zamanda, ulusal Dijital Hizmetler Koordinatörü olarak gelecekteki rolümüze hazırlanmaktadır.

Posta pazarında kapsamlı bir inceleme yapılmış ve 2025 yılından itibaren yeni posta lisansı altında evrensel hizmet sağlama yükümlülüğü getirme konusundaki istişare için gerekli belgeler hazırlanmıştır

Telekomünikasyon Akademisi faaliyetlerine de devam edilmiştir. Öğitmenlerimiz, Akademinin faaliyete başladığı tarihten bu yana en yüksek sayıda ders vermiş, toplam bu derslerin alıcıları 2051 yaşlı ve artık 144 genç olmuştur. Telekomünikasyon Akademisi faaliyetlerini genişletmiş ve derslerini çocuk ve gençlik için düşük eşikli merkezler, okullar vb. üzerine yoğunlaştırılmıştır.⁶

---

⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://ctu.gov.cz/en/press-release%3A-ctu-annual-report-2023%3A-we-consume-10-gb-data-month-average> adresinden ulaşılabilir.

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

Fransız Telekom Pazarı

Arcep, 2023 yıllık gözlem raporunun yayınlanmasıyla eşzamanlı olarak Fransa'nın telekom pazarına ilişkin yıllık "Telconomics" ilerleme raporunu sunmaktadır. Rapor, 2023 yılı için sabit ve mobil fiyat endeksi ile birlikte Fransız telekom pazarına ilişkin temel ekonomik verileri derlemektedir.

Bu etkinlik Arcep'e aşağıdakiler için bir fırsat sunmaktadır:

- * 2023'ün sonlarında kabul edilen ve eski bakır şebekenin kapatılmasına yönelik düzenleyici koşulları öngören 2024-2028 pazar analizi kararları ve Arcep'in Fransız işletmelerinin dijital dönüşümünü desteklemek için attığı adımlar da dahil olmak üzere devam etmekte olan ana iş akışlarını tartışmak;
- * Arcep düzenlemesinin amacının, özellikle şebeke paylaşımı yoluyla verimli yatırımlar sayesinde Büyükşehir Fransa ve Fransız denizaşırı bölgelerinde devam eden sabit ve mobil süper hızlı şebeke sunumlarını kolaylaştırmak olduğunu hatırlatmak;
- * Dijital teknolojinin çevre üzerindeki etkisi konusundan bahsetmek ve Arcep'in bu alandaki faaliyetlerini bir perspektife oturtmak;
- * Düzenleyici çerçevedeki farklı değişiklikleri ve özellikle de Arcep'in Avrupa'nın veri stratejisinin bir parçası olan veri ve bulut ekonomisinin düzenlenmesindeki yeni sorumluluklarını sunmak.

2023'te %5'lik Düşüşe Rağmen İşletmecilerin Harcamaları Yüksek Kaldı

Elektronik haberleşme işletmecileri ve mobil telefon altyapı işletmecilerinin (towercos) 2023 yılı yatırımları toplam 13,8 milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Bu, 2023'te %5,2 oranında azalan harcamalardaki art arda ikinci yıllık düşüşe işaret etmekle birlikte, yine de güçlü ve 2021 öncesi seviyelerin üzerinde kalmıştır.

Bu yatırımlar arasında, süper hızlı sabit ve mobil yerel döngü dağıtımlarına yapılan harcama 7,7 milyar Avro veya 2022'ye göre %4 daha az olmuştur. Bu düşüş kısmen, geçen yıl fibere geçen ilave tesis sayısının daha az olmasına bağlı olarak (2022'de + 4,8 milyona karşılık 2023'te + 3,5 milyon) sabit süper hızlı yerel döngü dağıtımlarına yapılan harcamaların azalmasına bağlanabilir. Ayrıca, üç yıllık istikrarlı büyümenin ardından 2023'te mobil süper hızlı yerel döngülere yapılan harcamalardaki düşüşten kaynaklanmaktadır.

Fiber Şebeke Paylaşımı Devam Ederken, Mobil Şebeke Paylaşımı Sabit Kalmıştır.

Hem yatırımı teşvik etmeye yardımcı olan hem de işletmecilere garantili şebeke erişim hüküm ve koşulları sağlayan çok sayıda ortak yatırım programı sayesinde, fibere geçen tesislerin giderek artan bir kısmı en az dört işletmeci arasında seçim yapabilmektedir: 2022'deki %75'e kıyasla 2023'te %83. Mobil şebeke paylaşım seviyeleri sabit kalmaktadır: Büyükşehir Fransa'da mobil şebeke erişim altyapılarının %47'si, kırsal alanlarda ise %60'ı paylaşılmaktadır.

İki Yıl Üst Üste Arttıktan Sonra, İşletmecilerin Nominal Perakende Pazar Geliri 2023'te %2,5 Artmıştır

İşletmecilerin sabit hizmetler pazarı gelirleri 2020'den bu yana artmaktadır. 2023 yılında bir önceki yıla göre %2'den fazla artmıştır. Bunun nedeni, kısmen işletmecilerin 2022'nin sonlarından bu yana yaptıkları fiyat artışlarına bağlı olarak geniş bant ve süper hızlı geniş bant hizmetleri gelirindeki %5'lik artıştır. Büyükşehir Fransa'daki konut pazarında, sabit genişbant ve süper hızlı genişbant hizmetlerinin fiyatı Ekim 2022 ile Aralık 2023 arasında %2,8 artmış, bu da genişbant ve süper hızlı genişbant abonelikleri için ortalama yıllık aylık faturayı 2023'te yıllık %4 artırmıştır.

Mobil pazar, hem hizmetler hem de 2023 yılında gelirleri sırasıyla %3 ve %5 oranında artan işletmeciler tarafından yapılan telefon satışları açısından dinamik kalmaya devam etmektedir. Bununla birlikte, mobil katalog hizmetlerinin fiyatı, kısmen belirli kullanıcıların ihtiyaçlarına daha iyi uyum sağlayan ve daha az maliyetli olan daha küçük veri ödeneklerine sahip yeni planların sunulması nedeniyle düşmüştür. Yine de bazı işletmecilerin müşterilerinin tarifelerinin fiyatı artmıştır. Genel olarak, katalog tekliflerinin fiyatındaki düşüş ve bazı müşterilerin planlarındaki artış, ortalama aylık cep telefonu faturasının neredeyse hiç değişmediği anlamına gelmektedir.

5G Şebekelerinde Etkinleştirme

Toplam 32,2 milyon sabit şebeke aboneliğinin 21,4 milyonu fiber şebekelere dayanmaktadır (yıllık + 3,3 milyon). Böylece fiber, 2023 sonunda Fransa'daki tüm internet aboneliklerinin %66'sını temsil etmektedir (yıllık + 10 puan) ve esas olarak bakır şebeke kullanan geniş bant ve süper hızlı geniş bant planlarının yerini almıştır (2023'te 8,9 milyon, yıllık -2,7 milyon). Buna ek olarak, 2023'ün 4. çeyreği itibarıyla 14 milyon SIM kart 5G şebekelerinde kullanılmaktadır. Bu kartlar, 2023 sonunda hizmette olan 83,4 milyon mobil kartın %17'sini temsil etmektedir (yıllık bazda +6 puan). 4G ve 5G mobil şebeke kullanıcılarının sayısındaki artış, veri trafiğindeki artışla el ele gitmiştir. İşletmecilerin müşterileri 2023 yılında bir önceki yıla göre %18 artışla ayda ortalama 14,3 Gb trafik üretmiştir.⁷

---

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/french-telecoms-market-300524.html> adresinden ulaşılabilir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

ACM'nin Web Sitesi Hakkında Soruşturma Yürütmesi

Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Otoritesi (ACM) “www.destapnaarhuren.nl” web sitesi hakkında soruşturma başlatmıştır. Web sitesinde, sosyal konut arayan bireyler, bir daire alma şanslarını artırmak için 1.500 Avroluk bir kursa kaydolabilmektedir. Sosyal konutların azlığı göz önüne alındığında, hedef kitle büyük ve aynı zamanda bu teklife karşı koyamamaktadır. Bu nedenle, tüketicinin korunması adına, bu gruba ekstra dikkat gösterilmesi gerekmektedir. ACM'nin elde ettiği raporlara göre örneğin; kurs henüz verilmemiş olmasına rağmen web sitesinde birkaç olumlu müşteri deneyimi listelenmiştir. ACM bu nedenle soruşturma başlatmıştır. İşletme sahibinin web sitesini çevrimdışı hale getirmeye karar vermesi üzerine, artık web sitesine ulaşamadığı için ACM soruşturmasını sonlandırmıştır. Ancak ACM, önümüzdeki birkaç ay boyunca işletme sahibini izlemeye devam edecektir.⁸

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.acm.nl/en/publications/owner-wwwdestapnaarhuren.nl-takes-website-offline-following-acm-action> adresinden ulaşılabilir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	97,8

1.Ödenmeyen Faturalar

İngiliz düzenleyici kurumu OFCOM, geçen yıl en az bir kez fatura ödemesini geciktiren abone oranının %2, daha fazla sayıda fatura ödemesini geciktiren abone oranının %1 olduğunu belirterek, ödemesini geciktiren abonelerin %83'ünün işletmecilerini arayarak bu konuda destek talep ettiklerini belirtmiştir. OFCOM, faturalarını ödeyebilenlere yönelik olarak sorulan “faturanızı ödeyemeseydiniz kimden destek isterdiniz?” sorusuna gelen cevapları da özetlemiştir. Buna göre katılımcıların %48'i işletmeciden bu konuda bilgi ve destek isteyeceğini, %32'si aile ve arkadaşlardan destek isteyeceğini %22'si ise hayır kurumlarına başvuracağını belirtmiştir⁹.

2.BT Şirketine Ceza

OFCOM, BT'nin sahip olduğu Plusnet ve EE şirketlerinin 1,1 milyon civarında abonesini sözleşme imzalama aşamasında yeterince bilgilendirmediği ve sözleşmelerle ilgili yeni kuralları belirlenen tarihlere kadar uygulamaya başlayamadığı için toplamda 2,8 milyon Sterlin ceza uygulanmasına karar vermiştir. OFCOM, ayrıca soruşturmaya konu olan dönemde erken sözleşme sonlandırılması gibi sebeplerle ceza ödemek zorunda kalan abonelere bu ücretlerin iadesine de karar vermiştir¹⁰.

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/news-centre/2024/telecoms-customers-turning-to-their-providers-for-debt-advice> adresinden ulaşılabilmektedir.

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/news-centre/2024/ofcom-fines-bt-2-8m-for-failing-its-ee-and-plusnet-customers> adresinden ulaşılabilmektedir.

3.Video Paylaşım Platformuna Soruşturma

OFCOM, Video paylaşım platformu Onlyfans hakkında 18 yaşından küçüklerin siteye erişimlerini engellemek için gereken önlemleri alıp almadığı konusunda soruşturma başlattığını duyurmuştur. OFCOM, çocukların yaşlarının tespiti ve 18 yaş altı olan çocukların siteye erişiminin engellenmesi konusunda video paylaşım sitelerine bazı yükümlülükler getirmiştir¹¹.

4.Çocukların Çevrim İçi Korunması Konusunda Düzenleme

OFCOM, Çocukların çevrim içi korunması konusunda hazırladığı ve 40 maddelik yeni düzenlemeyi kamuoyu görüşüne açmıştır. Taslak düzenlemede ana başlıklar arasında yaş tespitinin daha net şekilde yapılması, daha güvenilir algoritmalar kullanılması, yönetim mekanizmalarının hızlandırılması gibi maddeler de yer almaktadır¹².

---

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/news-centre/2024/ofcom-investigates-onlyfans-age-verification-measures> adresinden ulaşılabilir.

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/news-centre/2024/our-proposed-measures-to-improve-childrens-online-safety> adresinden ulaşılabilir.

İRLANDA

Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

AB'den İrlanda'ya Telekomünikasyon Kanunundaki Gecikme Nedeniyle Para Cezası

Avrupa Elektronik Haberleşme Yasasında (EECC, European Electronic Communications Code), telekomünikasyon şebekeleri, hizmetleri ve ilgili tesisler için iç pazarı düzenlemek amacıyla bir takım kurallar konulmuştur.

AB Adalet Divanı, İrlanda'ya, Avrupa Elektronik İletişim Kurallarını ulusal hukuka dahil etmede gecikmesi nedeniyle 4,5 milyon Avro para cezası vermiştir.

Kanun, 5G ve çok yüksek kapasiteli şebekelere yönelik rekabeti ve artan yatırımı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Avrupa Komisyonu, İrlanda'yı yasayı uygulamak için gerekli tedbirleri almamakla suçlamıştır. AB Adalet Divanı, İrlanda'nın ilgili AB direktifi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğine karar vermiştir.

Direktifin Aralık 2020'ye kadar AB üye devletlerinin ulusal hukukuna aktarılıp dahil edilmesi planlanmıştır. İrlanda'nın uzatma talebinin ardından Şubat 2022 olarak yeni bir son tarih belirlenmiştir. İrlanda, İrlanda Yüksek Mahkemesi'nin Zalewski v Yargı Bürosu kararında kararlaştırılan yeni anayasal gereklilikler nedeniyle, direktifin ulusal hukuka dahil edilmesinin imkansız olduğunu iddia ederek aktarım gecikmesini haklı çıkarmak istemiştir.

İrlanda, Haziran 2023'te mahkemeye, Kasım 2023'te aktarılan 110. Madde hariç, direktifi aktardığını bildirmiştir. Avrupa Komisyonu mahkemeye, İrlanda'nın direktifi iç

hukuka aktarma işleminin 1 Aralık 2023'e kadar tamamlanmış sayılabileceğini bildirmiştir. Komisyon, davasını kısmen geri çektiğini ve İrlanda'nın 5,1 milyon Avro para cezası ödemesine hükmedilmesi yönündeki iddiasını uyarladığını bildirmiştir.

Mahkeme, İhlalin 1.073 gün boyunca devam ettiğini, bu sürenin, Kovid salgınıyla bağlantılı tartışmasız istisnai koşullar dikkate alındığında bile çok uzun bir süre olduğunu belirtmiştir.

Çevre, İklim ve İletişim Bakanlığı sözcüsü, İrlanda'nın kararı kabul ettiğini ve konuyu ayrıntılı olarak inceleyeceğini açıklamıştır. Sözcü, Direktifin, Avrupa'daki elektronik iletişim sektörü için tüm düzenleyici rejimin gözden geçirilmesini ve birleştirilmesini temsil ettiğini ve önceki dört bağımsız direktifin yerine geçtiğini belirtmiştir.

Kanun aktarımı 2023 yılının Kasım ayında tamamlanmıştır. Mahkeme kararından önce aktarımın tamamlanması, sürekli uyumsuzluk nedeniyle İrlanda'ya uygulanan günlük para cezalarını hafifletmiştir.¹³

---

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.rte.ie/news/ireland/2024/0314/1437864-eu-telecoms-fine/> adresinden ulaşılabilir.

İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

1. Her 10 İspanyoldan 8'i Her Gün İnternete Bağlanmakta

İspanya'da İnternet ve OTT hizmetlerinin kullanımını analiz eden, 2023'ün IV. Çeyreğine ait İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC) Hanehalkı Panelinden alınan en son verilere göre, İnternet kullanan İspanyolların %80'i günlük olarak ağa bağlanmaktadır.

Düzenli olarak internete giren kişiler arasında en popüler sosyal ağlar Facebook (%56,5) ve Instagram (%51,9) olmuştur. Meta uygulamalar en çok kullanılan sosyal ağlar olmuştur. Ancak son bir yılda kullanımı en çok artan sosyal ağ üç puanlık artışla TikTok (%26,6) olmuştur.

İnternet kullanıcılarının %93,4'ü tercih edilen mesajlaşma uygulaması olmaya devam eden WhatsApp'ı kullanırken, onu Instagram (%26) ve Telegram (%18,5) takip etmiştir. Telefon ve görüntülü arama hizmetlerinde ise WhatsApp, Skype ya da Facebook Messenger gibi diğer uygulamaların çok önünde, bu tür işlemler için tercih edilen platform olmaya devam etmiştir (%67,4).

CNMC Hanehalkı Paneli'ne göre, akıllı telefonu olan her on İspanyoldan sekizi günlük olarak çevrimiçi mesajlaşma hizmetleri (WhatsApp ve Telegram gibi) aracılığıyla iletişim kurmak için kullanmaktadır. Neredeyse yarısı (%49,7) telefonları aracılığıyla sosyal ağlarını ve %45,7'si de e-postalarını takip ettiklerini söylemiştir.

Bu sonuçlar, CNMC'nin her altı ayda bir hane halkları ve bireyler üzerinde gerçekleştirdiği bir anket olan Hane Halkı Panelinin bir parçasıdır. CNMC, anketler ve elektrik faturalarının analizi yoluyla vatandaşlardan doğrudan bilgi toplamayı amaçlamaktadır. Çalışma doğası gereği çok sektörlüdür ve diğerlerinin yanı sıra telekomünikasyon, görsel-işitsel, enerji, posta ve ulaşım piyasaları hakkında veri toplamaktadır. Bu anket 2023'ün dördüncü çeyreğinde gerçekleştirilmiş ve 5.148 hane ile 8.601 bireyi kapsamıştır. Bu araç geniş ve çeşitli bilgiler sunmakta ve CNMC'nin tüketicilerin bakış açısını daha iyi anlamasını sağlamaktadır.¹⁴

2. Her 10 İnternet Hanesinden 6'sı Çevrimiçi Görsel-İşitsel İçerik İzlemek için Ödeme Yapmakta

İspanya Ulusal Pazarlar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), Netflix, HBO Max ve Amazon Prime Video gibi çevrimiçi ödeme platformları aracılığıyla İspanyol görsel-işitsel tüketimini analiz etmiştir. CNMC'nin Hanehalkı Paneli'nden elde edilen en son verilere göre, 2023 yılı sonunda bu ödeme platformları internet erişimi olan hanelerin %62'sinde mevcuttur.

Bu ücretli çevrimiçi görsel-işitsel içerikle sözleşme yapma şekline bakıldığında, bunu kullanan hanelerin %59,3'ü doğrudan platformla sözleşme yaptıklarını söylemiştir. Öte yandan, %43'ü içeriğin İnternet sağlayıcılarının bir hizmet paketine dahil olduğunu söylemiştir. Ayrıca, %16,3'ü bir akraba veya arkadaşlarının şifrelerini kullandıklarını söylemiştir.

Ücretli çevrimiçi görsel-işitsel içerik tüketen hanelerin %64,2'si birden fazla platform kullanmaktadır. Özellikle, %24,3'ü iki, %17,2'si üç ve %22,7'si dört veya daha fazla platforma sahip olduğunu söylemektedir. Buna karşılık, bu hanelerin %35,8'i yalnızca bir platform kullanmaktadır.

Bu platformları kullanan haneler arasında Netflix her on haneden dördünün favorisi olurken, onu Amazon Prime Video (%21,6) ve Movistar Plus+ (%17,6) takip etmektedir

Panel sonuçları, yaşın kullanılan hizmeti belirlediğini doğrulamaktadır: hafta sonları ve tatillerde, genç insanlar (10 ila 24 yaş arası) video paylaşım platformlarında günde

---

¹⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cnmc.es/prensa/panel-hogares-usos-internet-20240524> adresinden ulaşılabilir.

ortalama iki saat geçirmektedir. Buna karşılık, yaşlılar (65 yaş ve üzeri) günde 3,5 saatlerini ücretsiz/TV televizyon izleyerek geçirmektedir. Hafta içi günlerde, yaşa göre tüketim türleri arasındaki farklar korunmakla birlikte, genel olarak tüketim saatleri biraz daha düşüktür.

Bu sonuçlar, CNMC'nin her altı ayda bir hane halkları ve bireyler üzerinde gerçekleştirdiği bir anket olan Hane Halkı Panelinin bir parçasıdır.¹⁵

---

¹⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cnmc.es/prensa/panel-hogares-audiovisual-20240531> adresinden ulaşılabilir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1.Swisscom'a Roma'dan İlk Onay

Swisscom Mart ayında Vodafone Italia'yı 8 milyar Avro'ya (8.7 milyar \$) satın alacağını ve Avrupa'nın en rekabetçi telekom pazarlarındaki en son konsolidasyon turunda işletmeyi İtalyan iştiraki Fastweb ile birleştireceğini açıklamıştı. Anlaşma, TIM'in ardından İtalya'nın en büyük ikinci sabit hat geniş bant işletmecisini, ödüllü iş segmentinde güçlü birvarlığa sahip ve mobilde lider bir oyuncu haline getirecek şekilde tasarlanmıştır.

İsviçre'nin önde gelen telekomünikasyon şirketi, Vodafone Italia'nın devralınmasının programa göre ilerlediği ve 2025'in ilk çeyreğinde tamamlanmasının beklendiği söylenmiştir.¹⁶

2.Swisscom'un İlk Çeyrek Geliri Düştü

Swisscom, 1. çeyrek grup gelirinin bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,6 azalarak 2,70 milyar İsviçre Frangı'na (2,76 milyar Avro) gerilediğini ve sabit döviz kurlarında yüzde 0,5'lik marjinal bir düşüş yaşandığını bildirmiştir. İsviçre'deki ana faaliyet alanında gelir 52 milyon İsviçre Frangı veya yüzde 2,5 oranında azalarak 1.993 milyon İsviçre Frangı'na gerilemiştir. Telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen

¹⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye [https://www.reuters.com/markets/deals/swisscom-gets-first-go-ahead-rome-vodafone-italia-acquisition-2024-05-21/#:~:text=Swisscom%20gets%20first%20go%20ahead%20from%20Rome%20for%20Vodafone%20Italia%20acquisition,-By%20Reuters&text=MILAN-%2C%-20May%2021%20\(Reuters\),the%20matter%20said%20on%20Tuesday](https://www.reuters.com/markets/deals/swisscom-gets-first-go-ahead-rome-vodafone-italia-acquisition-2024-05-21/#:~:text=Swisscom%20gets%20first%20go%20ahead%20from%20Rome%20for%20Vodafone%20Italia%20acquisition,-By%20Reuters&text=MILAN-%2C%-20May%2021%20(Reuters),the%20matter%20said%20on%20Tuesday) adresinden ulaşılabilir.

gelir yüzde 2,2 azalarak 1.324 milyon İsviçre Frangı olmuştur. Buna karşılık, ticari müşterilere yönelik BT hizmetlerinden elde edilen gelir yüzde 4,9 artarak 297 milyon İsviçre Frangı'na ulaşmıştır. İtalya'daki faaliyetler olumlu gelişme göstermeye devam etmektedir. Fastweb'de bir önceki yıla göre gelir artışı 35 milyon Avro (+%5,6) olarak gerçekleşmiştir. Net gelir bir önceki yıla göre yüzde 2,9 artarak 455 milyon CHF'ye yükselmiştir.

Swisscom, şebeke altyapısının kalitesine, kapsamına ve performansına sürekli yatırım yaparak teknolojinin en ileri noktasındaki konumunu pekiştirmeye çalışmaktadır. Grup genelindeki yatırımlar bir önceki yıla göre yüzde 9 artarak 594 milyon CHF'ye ulaşmıştır.

Swisscom, yüksek şebeke kalitesi sağlamak ve müşterilerine mükemmel bir mobil şebeke sunmaya devam etmek için 5G şebekesini hızla genişletmektedir. Mart 2024'ün sonunda Swisscom, İsviçre nüfusunun yüzde 82'sinden fazlasına 5G+ sağlamıştır.

2025 yılı sonuna kadar fiber optik kapsama alanının mevcut yüzde 47'den yüzde 57'ye ve 2030 yılı sonuna kadar yüzde 75-80'e çıkması beklenmektedir. O zamana kadar, fiber optik ve 5G mobil iletişim gibi en son şebeke teknolojilerinin neredeyse tüm belediyelerde kullanılabilir olması gerekmektedir. Aynı zamanda Swisscom, önümüzdeki yıllarda optik fiberin mevcut olduğu her yerde yaklaşık 150 yıllık bakır şebekesini kademeli olarak kullanımdan kaldıracaktır.

Swisscom 2030'dan sonra tüm belediyelerde fiber optik şebekeyi tamamlamayı planlamaktadır. Bu sayede bakır şebekenin tamamen devreden çıkarılması ve yaklaşık 20.000 nüfuslu bir şehrin yıllık tüketimi (100 GWh) kadar elektrik tasarrufu sağlanması mümkün olacaktır.

Swisscom, Rekabet Komisyonu (COMCO) tarafından 25 Nisan'da yayınlanan karara itiraz edecektir. Swisscom, COMCO tarafından alınan kararın ve gerekçesinin bazı kilit noktalarda şeffaf olmadığını düşünmektedir. Swisscom rekabet hukukuna uygun olarak doğru davrandığına inanmaktadır. Bu karara yapılan itiraz fiber optik erişimin daha da genişletilmesini etkilemeyecektir.¹⁷

---

¹⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://advanced-television.com/2024/05/02/swisscom-q1-revenue-dips/> adresinden ulaşılabilir.

3.Sunrise'ın İlk Çeyrek Durumu

Sunrise Telekomünikasyon şirketinin 1. Çeyrek sonuçları 2023 yılı 4. Çeyrek sonuçlarının altında gerçekleşirken, gelirler 1. Çeyrekte raporlanan bazda yıllık %4,4 artış gösterirken, yeniden hesaplanan bazda yıllık %0,1 düşüş göstermiştir. Sunrise, bunun geçen yıl Temmuz ayında yapılan fiyat artışının olumlu etkisinden ve mobil abonelik ve B2B'de devam eden ivmeden kaynaklandığını ve düşük telefon gelirleriyle dengelendiğini belirtmiştir.

Yılın başında şirket, maliyetleri düşürmek ve daha yalın bir şirket yapısı oluşturmak için personel kesintisine gitmiş ve 166 çalışan işten çıkarılmıştır. Bu arada, Sunrise istikrarlı bir müşteri büyümesi kaydederek ilk çeyrekte toplam 1,19 milyon TV abonesinin yanı sıra 2,85 milyon mobil ve 1,19 milyon geniş bant müşterisi kazanmıştır.

Sunrise ayrıca ilk çeyrekte 131 milyon İsviçre Frangı tutarında yüksek yatırımlar yapmış ve son olarak Lozan Endüstriyel Hizmetler'in kablo ağını satın almıştır. İsviçreli şirket, SiL'in Lozan şehrini çevreleyen 10 belediyedeki kablo ağını devralmış ve 17.000'den fazla hane ve işyeri Sunrise'a geçmiştir.

Satın alınan bir parçası olarak şirket, işletmelere ve bireylere geniş bant ve TV dahil olmak üzere telekomünikasyon hizmetleri sağlayacağını ve kablo ağını geleceğe hazır hale getirmek için modernize edeceğini söylemiştir.¹⁸

4.Verify.gov.kh'ye Dijital Hizmet Tasarımı Yarışmasında Derece

Hükümetin 'Verify.gov.kh' platformu, İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi (WSIS) +20 Forumu Üst Düzey Etkinliğinde "Dijital Hizmet Tasarım Ödülü 2024"te yarışmıştır.

'Verify.gov.kh', 50 küresel platform arasında diğer sekiz dijital platformla yarışarak final turuna yükselmiştir. Uganda'nın dijital kimlik ve elektronik imza uygulaması 'UgPass'ın ardından ikinci sırada yer almıştır.

Posta ve Telekomünikasyon Bakanlığı (MPT) tarafından yapılan basın açıklamasına göre platform ikinci kez yarışmaya sunulmuştur. Bakanlık, Kamboçya'nın platformunun

---

¹⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.digitaltveurope.com/2024/05/02/liberty-globals-sunrise-reports-modest-growth-in-q1/#close-modal> adresinden ulaşılabilmektedir.

yedi temel ilkeye bağılılığı nedeniyle seçildiğini belirtmiştir: kamu çıkarlarına hizmet, siber saldırılara karşı direnç, kullanım kolaylığı, esneklik, düşük teknik gereksinimler, erişilebilirlik ve sürdürülebilirlik.

Platform, ortak kurumlarla resmi olarak kullanılabilen QR Kod uyumlu belgeleri kullanarak kağıt belgeleri dijital dünyaya güvenli bir şekilde bağlamaktadır. Platform, kamu sektöründeki dijital devrimi hızlandırmada ve kamu hizmetlerine ihtiyaç duyanlar için güven ve kolaylık sağlamada önemli bir rol oynayacağı, özellikle de yerel makamları ziyaret etmeden sertifikalarını doğrulamaya ihtiyaç duyan bölge sakinleri, özellikle de öğrenciler için faydalı olacağı belirtilmiştir.

MPT tarafından dosya doğrulama için güvenli blok zinciri teknolojisi kullanılarak geliştirilen 'Verify.gov.kh' daha önce Şubat ayı başında Singapur'da düzenlenen 4. ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısı (ADGMIN) sırasında verilen ASEAN Dijital Ödüllerini 2024'te altın madalya kazanmıştı.

Forum, 2003 yılında Cenevre'de ve 2005 yılında Tunus'ta gerçekleştirilen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi'nin sonuçlarının uygulanmasında yirmi yıllık ilerlemeye işaret etmektedir.¹⁹

---

¹⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.khmertimeskh.com/501497060/verify-gov-kh-places-2nd-in-digital-service-design-competition-in-switzerland/> adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. Fastweb ve Eolo'dan 5G Sabit Kablosuz Erişim Ortaklığı

Fastweb ve Eolo 10 Nisan 2024 tarihinde 5G sabit kablosuz erişim (FWA, fixed wireless access) ağıyla sabit dijital bölünmüş alanların kapsama alanını hızlandırmak amacıyla ortaklık yapacaklarını duyurmuşlardır.

İşletmecilere göre anlaşma İtalya'nın en büyük 5G FWA ağını oluşturacaktır. Fastweb, 26 GHz bandında 5G lisansına sahipken, Eolo 28 GHz bandında lisanslara sahiptir.

26 GHz bandı AB düzeyinde 5G kullanımı için uyumlu hale getirilirken, 28 GHz bandı mobil hizmetlere tahsis edilmemiştir. Bunun yerine uydu iletişimleri ile noktadan noktaya ve noktadan çok noktaya bağlantılar için kullanılmaktadır. Sonuç olarak Eolo şu ana kadar 5G teknolojisini kullanarak FWA sunamamıştır.

26 GHz bandındaki milimetre dalga (mmWave) frekansları genellikle FTTH (fiber to the home, eve kadar internet) ile ulaşılması zor alanları kapsamak için kullanılmaktadır. AGCOM Ocak 2024'te, Açık Fiber kiralama hususunda Iliad'ın 26 GHz spektrumuna ilişkin olumlu görüşünü yayınlamıştır.

Fastweb, FTTH ağına kapsamadığı alanlarda, 1 Gbps'ye kadar beyan edilen indime hızıyla FWA hizmetleri sunabilecektir. Eolo ise Fastweb ağını kullanarak 5G FWA ve FTTH hizmetlerini sunabilecektir. Eolo'nun FWA ağı İtalya'nın en büyüklerinden biridir.

Konular	Fastweb	Eolo
Ortaklığa katkılar	26 GHz band lisansı (200 MHz) ve FTTH ağı	FWA şebekesi
Spektrum avantajları	26 GHz bandında 5G lisansının daha iyi kullanımı	5G FWA servislerini sunma ihtimali
Şebeke avantajları	Eolo's FWA ağının kullanım ihtimali	Fastweb'in FTTH ağının kullanım ihtimali
Bildirilen ek kapsam	3,5 milyon hane (2029'a kadar 5 milyona çıkacak)	2,5 milyon hane

Anlaşma yetkili kurumların onayına tabidir.²⁰

2. İtalya'da Genişbant Devlet Yardımı Kapsamındaki Alanların Yeniden Şekillendirilmesine İzin

İtalyan Parlamentosu, işletmecilerin özel talebi üzerine, İtalya'nın 1 Giga devlet yardım planı kapsamındaki hanelerde değişiklik yapılmasına izin vermiştir. Başlangıçta devlet yardımı planı kapsamında istifade etmesi gereken bazı hanelerin, ilk haritalamada dikkate alınanlardan farklı yerlerde bulunduğu ortaya çıkmıştır ve artık bunların yerini başka bitişik haneler alabilmektedir.

İtalya'da hanelerin resmi bir veri tabanı mevcut değildir. Bu nedenle ihaleyi kazanan işletmeciler TİM ve Open Fiber (OF), ihalede yer alan hane halkı haritalarının doğrulanması için yerinde kontroller gerçekleştirmiştir. Pek çok hanenin konumu hatalı çıkmıştır ve pek çok ev çok daha dağınık durumdadır.

Kapsanacak alanlar başlangıçta planlanandan daha büyük olacağından, AB Kurtarma ve Dayanıklılık Fonu'nun (EU RRF, EU Recovery and Resilience Facility) 1,8 milyar Avro'luk kısmını elde etmek için hayati önem taşıyan Haziran 2026 kapsam son tarihine ulaşmak zor olacaktır. OF'ye göre, kapsama hedeflerine

²⁰ Konuya ilişkin detaylı bilgiye https://www.cullen-international.com/client/site/documents-/B5TEEU2024_0005 adresinden ulaşılabilir.

ulaşmak için ilave 20.000 km'lik bir ağı ihtiyaç duyulacaktır, bu da dağıtım için en az bir yıl daha anlamına gelmektedir.

Bitişik Binaların Çözümü

Başlangıçta ihale çağrısına dahil olmayan yeni haneler belirlenmiştir. Bu haneler bağlanacak diğer binalara çok daha yakındır (bu nedenle "bitişik binalar" olarak anılmaktadırlar).

Haziran 2026'ya kadar kapsanacak 3,4 milyon hane hedefine ulaşmak için, yanlış şekilde haritalanan uzak hanelerin yerini artık yeni tanımlanan bitişik binalar alabilecektir. Hariç tutulan uzak hanelere ne olacağı belli değildir.

İtalyan internet sağlayıcıları birliği (AIIP, Italian internet providers association), artık kamu fonlarıyla karşılanacak olan bu yeni hanelerin bir kısmının kapsamının özel yatırımcılar tarafından zaten planlanmış olabileceğini iddia ederek, hükümetin kararını eleştirmektedir.

AIIP, hükümetin kararının Italia a 1 Giga Planı için onaylanan şartları değiştireceğini belirten Avrupa Komisyonu'na bir bildirimde bulunulmasını talep etmiştir.

Italia a 1 Giga planı, esas olarak 1 Gbps'ye varan hızlara kavuşmuş bağlantılara sahip gri alanları ortak finansman modeliyle kapsamayı hedeflemektedir. Beyaz alanlar ise 2015 yılı tedbiri kapsamında doğrudan erişim modeliyle kapsamaktadır.²¹

3. İtalya'da Bakır Hatlarında Azalma

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 2023 Yılı İletişim Pazarı Raporunu yayınlamıştır.

---

²¹ Konuya ilişkin detaylı bilgiye https://www.cullen-international.com/client/site/documents/-B5TEEU2024_0005 adresinden ulaşılabilir.

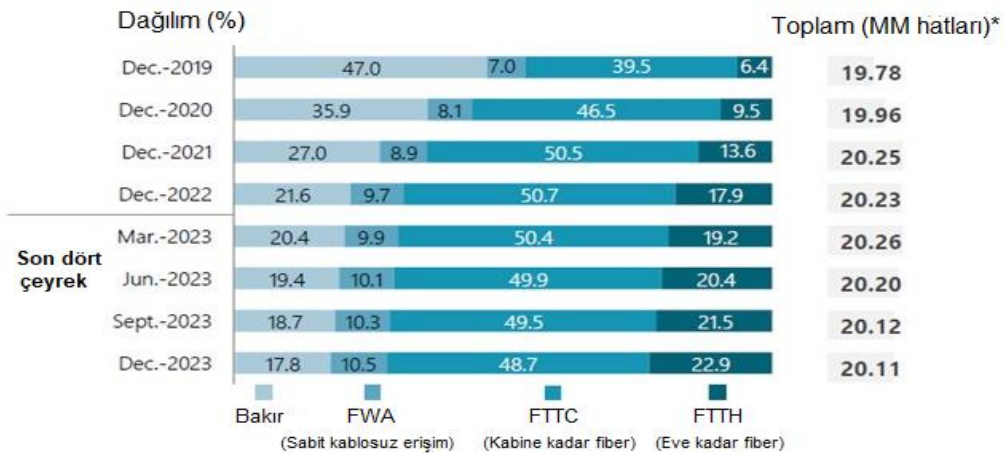
Sabit Ağ

Toplam sabit pazar hafifçe daralmış ve aktif hatlar 20 milyonun biraz üzerinde kalmıştır. FTTH (fiber to the home, eve kadar fiber) kullanımı sürekli artmaktadır ve FTTH hatları Aralık 2023'te tüm bağlantıların %23'üne ulaşmıştır.

2023 yılında FTTC (fiber to the cabinet, kabine kadar fiber) kullanımı ilk kez azalırken FWA (fixed wireless access) yavaş bir şekilde artışını sürdürmüştür.

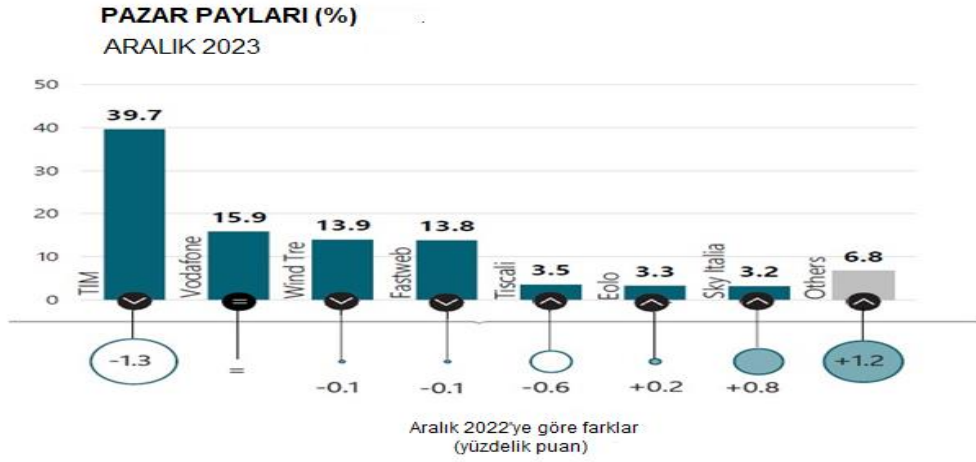
AGCOM ayrıca uydu hatlarının yaklaşık 30.000 (tüm hatların %0,2'si) olması gerektiğine ilişkin bir tahminini de bildirmiştir.

Son dört yılda bakır hatlar neredeyse yüzde 30 puan azaltılarak 5,7 milyon hatta eşitlenmiştir (AGCOM).

* Toplam satırlar, Avrupa raporuyla tutarlı olarak, "diğer NGA", "NGA olmayan diğer" ve "Uydu" kategorilerinde belirtilen satırları da içerir. Genel olarak, Aralık 2023 itibarıyla bu hatların, çoğu uydu olmak üzere toplam hatların (yaklaşık 30.000 hat) yaklaşık yüzde 0,2'si olduğu tahmin edilmektedir.

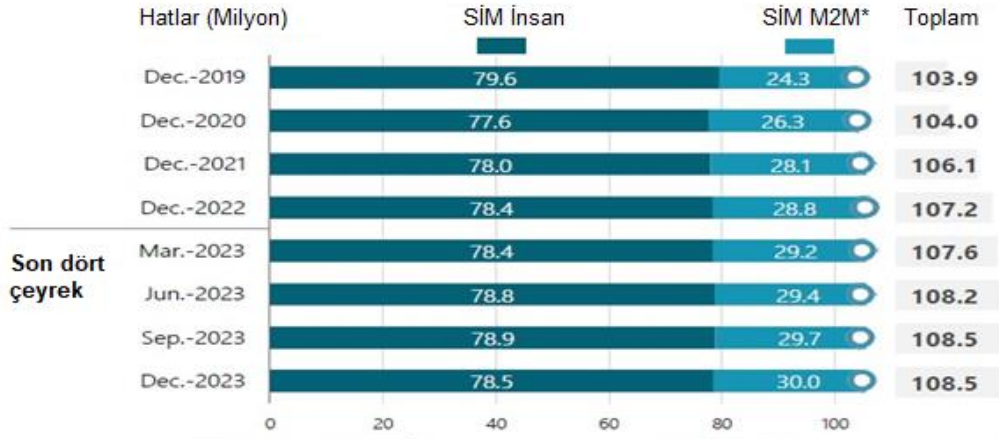
TİM, azalan pazar payına rağmen pazar liderliğini sürdürmektedir (AGCOM).

Mobil Ağ

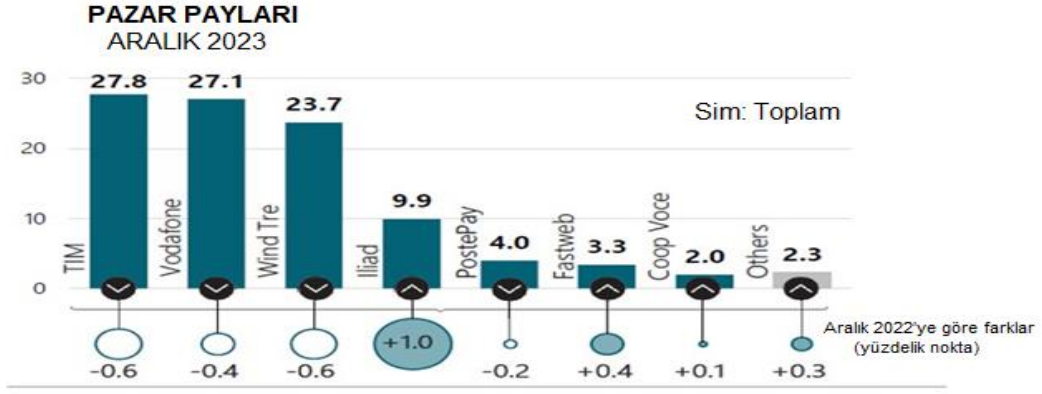
Mobil pazar, makineden makineye (M2M) SIM kartlarının etkisiyle büyürken, insan SIM kartlarının sayısı sabit kalmıştır.

2023'te M2M SIM kartları bir milyondan fazla artmıştır (AGCOM).

(*) Not: Makineden Makineye sim kartları, cihazların ve sensörlerin veya "şeylerin" (IoT içindeki) birbirleriyle ve diğer İnternet özellikli cihaz ve sistemlerle iletişim kurmasını sağlayan teknolojilere dayanmaktadır.

TIM, Vodafone ve Wind Tre ortaklaşa tüm mobil pazarın neredeyse %80'ine sahiptir. En hızlı büyüyen mobil şebeke işletmecisi (MNO, mobile network operator) 2023'te pazar payını %1 artıran İlyada'dır (AGCOM).

Fiyat Gelişimi

Son on yılda İtalya'da telekomünikasyon fiyatları diğer AB ülkelerine göre önemli ölçüde daha fazla düşmüştür. Gazete ve posta hizmetleri gibi diğer bazı sektörlerle karşılaştırıldığında fiyat düşüşü de dikkat çekicidir.

On yıl içinde İtalya'da telekomünikasyon fiyatları AB'deki ortalama %7'lik düşüğe kıyasla neredeyse %26 düşmüştür (AGCOM).²²

²² Konuya ilişkin detaylı bilgiye https://www.cullen-international.com/client/site/documents/-B5TEEU2024_0005 adresinden ulaşılabilir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

Dijital Dağıtım Platformları Sağlayıcılarının Rekabete Aykırı Davranışları

Polonya Ulusal Rekabet Kurumu (NCA), PlayStation Store (Sony) ve Steam (Valve) gibi video oyunları için dijital dağıtım platformları sağlayıcılarının olası rekabete aykırı uygulamalarına yönelik bir ön soruşturma başlatmıştır.

Soruşturma kapsamında NCA, Sony ve adı açıklanmayan iki oyun geliştiricisi ve yayıncısının tesislerinde incelemelerde bulunmuştur. NCA başkanı konu Tomasz Chróstny şu açıklamalarda bulunmuştur: "Dijital oyun dağıtım pazarı geleneksel satışların yerini almaktadır. Oyuncuların kutu içinde oyun satın alma olasılığı giderek azalmakta ve dijital kopyaları online satış platformlarından temin etmektedirler. Aynı zamanda, bu pazardaki büyük oyuncular tarafından kısıtlayıcı uygulamalar olabileceğini görüyoruz. Bu nedenle ön soruşturmayı başlatmış ve üç girişimciyi teftiş ettirmiş bulunmaktayız. Şu anda toplanan kanıtları gözden geçiriyoruz."

NCA'ya göre, şüphelenilen rekabete aykırı uygulamalar şunları içerebilir:

- Rakip platformlarda veya çevrimiçi mağazalarda oyunların ve yardımcı içeriklerin satışına kısıtlamalar uygulamak;
- oyun geliştiricileri ve yayıncılarının fiyatlandırma ve indirim politikalarına müdahale etmek; ve

- rakip platformların ve diğer dijital hizmet sağlayıcıların pazara erişimini kısıtlamak.

Bu uygulamalar, rakip platformları devre dışı bırakma, oyun geliştiricilerini ve yayıncılarını sömürme ve tüketiciler için fiyatları yükseltme etkisine sahip olabilir. Bu nedenle, rekabete aykırı anlaşmalar veya hakimiyetin kötüye kullanılması anlamına gelebilir.

Sony ve Valve son yıllarda başka yargı alanlarında da antitröst suçlamalarıyla karşı karşıya kalmıştır.

Birleşik Krallık'ta devam eden bir toplu dava, Sony'nin hakimiyetini şu şekilde kötüye kullandığını iddia etmektedir:

- PlayStation konsolları için dijital oyunların ve ilgili eklenti içeriklerinin çoğunun yalnızca PlayStation Store üzerinden satın alınabilmesi için dijital dağıtım kısıtlamaları getirerek;
- PlayStation Store'u PlayStation konsollarına ve/veya işletim sistemine bağlamak; ve
- PlayStation Store üzerinden oyunların ve eklenti içeriklerinin dağıtımı için oyun geliştiricilerinden ve yayıncılarından aşırı ve haksız fiyatlar (genellikle %30 komisyon) talep etmek.

2021 yılında Avrupa Komisyonu, Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) içinde PC video oyunlarının sınır ötesi satışlarını kısıtladıkları gerekçesiyle Valve ve bazı video oyunu yayıncılarına para cezası vermiştir. Karar, AB Genel Mahkemesi (Case) tarafından temyizde onaylanmıştır.²³

---

²³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/-CLCLPL20240002> adresinden ulaşılabilmektedir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

Portekiz İletişim Sektörü 2023 Raporu

ANACOM'un düzenli olarak hazırlayıp yayınladığı İletişim Sektörü 2023 raporu 2023 yılında elektronik ve posta iletişim sektörünün gelişimini gözler önüne sermektedir.

2023 yılında sabit erişim sayısında bir önceki yıla göre %2 artış yaşanmıştır. Sabit telefon hizmeti (FTS), 2019'dan bu yana en düşük büyüme olan %1,2 civarında bir artış kaydederek yıl sonunda 5,5 milyona ulaşmıştır. Hem Pay-TV sinyal dağıtım hizmeti (PTV) hem de sabit lokasyondaki İnternet hizmeti (FBB), FBB sayısı ile birlikte toplam 4,6 milyon erişim kaydedilmiştir. PTV büyümesi 2013'ten bu yana en düşük düzeydeydi ve İnternet erişim hizmeti (IAS) büyümesi, bu bilgilerin toplanmasından bu yana (2001) en düşük seviyede idi; bu kısmen bu hizmetlerin her birinin halihazırda yüksek penetrasyonunun bir sonucu olarak değerlendirilmiştir.

Aktif mobil erişim sayısı bir önceki yıla göre %0,8 azalırken, fiilen kullanılan mobil erişim sayısı ise %0,4 artmıştır. Mobil İnternet erişim kullanıcı sayısı bir önceki yıla göre %6,3 artmıştır. Mobil internet kullanıcılarının %7'sini oluşturan PC/tablet/kalem/yönlendirici üzerinden mobil genişbant internet (MBB), bir önceki yıla göre %2,3 artış göstermiştir.

2023 yılında, sabit genişbant, Pay-TV sinyal dağıtım hizmeti (yüzde +0,9) ve sabit telefon hizmeti (yüzde +0,6) olmak üzere sabit lokasyonda sunulan hizmetlerin penetrasyonu artmıştır.

İşletmecilerin sağladığı bilgilere ve Instituto Nacional de Estadística'nın (INE) demografik verilerine göre, yalnızca konut segmenti dikkate alındığında FTS ve PTV penetrasyon oranları 100 hane başına 98 erişimle öne çıkarken, onu 100 hane başına 94 erişimle FBB izlemektedir.

Sabit hizmetlerin penetrasyonundaki büyüme, 100 hane başına 94, yani yüzde 2'lik bir penetrasyon oranına ulaşan paket hizmetlerin artan alımından kaynaklanmaktadır. İşletmecilerin daha yüksek hizmet seviyelerine sahip paket tekliflerin alımını teşvik ettiği, ancak bağımsız olarak pazarlanan (tek oyun) hizmet tekliflerinin ağırlığının çok düşük olduğu (toplam tekliflerin %1'i) dikkate alınmalıdır.

Mobil hizmetlerde, mobil telefon hizmetinin (MTS) penetrasyonu önceki yıla kıyasla yüzde 1,5 azalmıştır. Öte yandan MBB penetrasyonunda (+5,9 puan) artış yaşanmıştır ve özellikle cep telefonu üzerinden erişim %99,9'a ulaşmıştır. İzole veya tek oyun teklifleri mobil erişimlerin %70,5'ini oluşturmaktadır.

Posta hizmetleri açısından, kişi başına posta trafiği oranı 2023'te bir önceki yıla göre kişi başına 2,6 öge daha az olacak şekilde kişi başına 51,1 öge olarak gerçekleşmiştir.

Ailelerin yaklaşık %1,7'sinin bir telefon hizmetine (sabit veya mobil) erişimi yoktur, nüfusun %12,4'ü hiç internet kullanmamış ve FTS'li ailelerin yaklaşık %48,6'sı bu hizmeti kullanmadığını bildirmiştir.

Aileler tarafından hizmetlere erişimde belirlenen ana engeller maliyet ve kullanılabilirlik eksikliği (PTV ve IAS durumunda), dijital okuryazarlık (IAS durumunda) ve sabit/mobil ikame (FTS durumunda) olarak açıklanmıştır. Daha genç ve daha eğitilmiş nüfusun, çalışan veya okuyanlar ve daha yüksek gelire sahip olanların elektronik iletişim hizmetlerini daha yaygın olarak kullandığı ortaya çıkmıştır.

İnternet penetrasyonu mikro işletmelerde %87,8, küçük işletmelerde ise %96,6 olmuştur. Orta ve büyük ölçekli işletmelerin neredeyse tamamının internet erişimi vardır.

10 veya daha fazla kişinin çalıştığı işletmeler arasında sabit genişbant penetrasyonu %95,0 olmuştur (AB27 ortalamasının 1,1 puan üzerinde). Portekiz'deki sabit genişbant penetrasyonu neredeyse tüm işletme büyüklüklerinde ve çoğu ekonomik sektörde AB27 ortalamasının üzerindeydi.

2023 sonu itibarıyla en az 6,1 milyon hanenin yüksek hızlı şebeke kapsamında olduğu tahmin ediliyor (2022'ye kıyasla +%0,5). Ancak 2023 yılındaki büyümenin tüm NUTS II bölgelerinde son dört yılın ortalamasının altında gerçekleşmesi, kapsamın yüksek seviyelere ulaştığı gerçeğini yansıtıyor. Toplamda, hanelerin ve işletmelerin %94,4'ü yüksek hızlı bir şebeke kapsamındaydı.

Bununla birlikte, Portekiz'deki belediyelerin %94'ünün ve sivil mahallelerin %64'ünün kapsamamış alanlara sahip olduğu tespit edilmiştir. Alentejo ve Algarve bölgeleri, kapsamamış alanlara sahip sivil mahallelerin en yüksek yüzdesine sahiptir. Aralık 2023'te Hükümet bu alanlarda çok yüksek kapasiteli elektronik haberleşme şebekelerinin kurulumu, yönetimi, işletilmesi ve bakımı için kamu ihalesi başlatmıştır.

Portekiz'deki üç MTS işletmecisi şu anda nüfusun %99'undan fazlasını kapsayan LTE şebekeleri sağlamaktadır. Aynı işletmeciler, 2023 yılı sonu itibarıyla ulusal nüfusun %90'ına yakın 5G kapsama oranına ulaştıklarını iddia etmektedir. 2023 yılına kadar tüm belediyelere 5G baz istasyonları kurulmuştur. Ancak ulusal topraklarda 5G teknolojisine sahip baz istasyonlarının sayısının, nüfusun yoğunluğunun yoğunlaştığı sivil mahallelerin yalnızca %69'unu kapsadığını belirtmek gerekir.

Mobil İnternet erişimi kullanıcılarının sırasıyla %85,8'i ve %22,1'i 4G ve 5G mobil ağlarını kullanmıştır.

2020-2021 COVID-19 pandemisi dönemi, çeşitli ses ve veri trafiği kategorilerinde güçlü bir artış ve SMS ve uluslararası dolaşım trafiğinde daha önemli bir düşüşle elektronik

iletişim trafiğini etkilemiştir. 2022'den itibaren, elektronik iletişim trafiğinin çoğu kategorisi için daha önce gözlemlenen eğilim yeniden başlamıştır.

2023 yılında sabit data trafiği %17,7, mobil data trafiği ise %39,2 artmıştır. Öte yandan sabit ses trafiğinde %16,2, mobil ses trafiğinde %4,4, SMS sayısında ise %10,9 oranında düşüş yaşanmıştır.

Her FBB erişimi ayda ortalama 285 GB üretmiştir (2022'ye kıyasla +%13,9). MBB için kullanıcı başına aylık trafik, yıllık %30 artışla 10,0 GB olmuştur. 5G şebekelerindeki trafiğin, toplam mobil veri trafiğinin yaklaşık %10,3'n veya erişim başına ayda 5,4 GB'ı oluşturduğu tahmin edilmektedir. Öte yandan, erişim başına aylık ortalama mobil ses trafiği 13 dakika azalarak (aylık 216 dakikaya), aylık ortalama sabit ses trafiği ise erişim başına 9 dakika (erişim başına aylık 42 dakika) azalmıştır. Erişim başına ortalama aylık SMS mesajı sayısı 61 olup, bu bilginin toplanmasından bu yana (2010) en düşük rakamdır.

Over-the-top (OTT) hizmetlerinin kullanımının arttığını da belirtmek gerekiyor. 2023 yılında nüfusun yaklaşık %70,7'si internet üzerinden sesli veya görüntülü görüşme yapmış ve %79,1'i anlık mesajlaşmayı kullanmıştır.

Posta trafiği 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4,9 azalarak 535 milyon adete ulaşmıştır. Doğrudan posta, editoryal posta ve yazışmaların trafiğinde sırasıyla %9,1, %6,7 ve %6,5 oranında düşüş grlmştir.

2018'den bu yana %51,4 artan paketler büyümeye devam ederek (2023'te +%8,7) tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmış ve toplam trafiğin %14,2'sini oluşturmuştur. E-ticaret de pandemi dönemine göre daha düşük bir oranda da olsa büyümeye devam etmiştir. 2023 yılında 16-74 yaş grubundaki nüfusun %44,0'ı anketten önceki üç ay içinde internet üzerinden alışveriş yapmıştır.

Posta sektöründe istihdam %4,6, ağ erişim noktası sayısı %16,2, araç sayısı ise %5,8 artmıştır. CTT postane sayısı bir önceki yıla göre aynı kalırken, posta şubesi sayısı 2022 yılına göre dört posta şubesi artış göstererek %0,2 artmıştır.

2023 yılında, ana elektronik iletişim hizmetlerinden elde edilen perakende gelirler, bir önceki yıla göre %6,0 artışla 4,01 milyar Avro'ya ulaşmıştır. Bu gelişmenin temel nedeni, bir önceki yıla kıyasla %9,0 oranında artan ve 2016'dan bu yana en yüksek büyümeyi kaydeden paket gelirlerinden kaynaklanmıştır.

Posta hizmetlerinden elde edilen gelir, önceki yıla göre %1,5 artışla yaklaşık 722 milyon Avro'ya ulaşmıştır. Ürün başına ortalama gelir %6,7 artarak 2018'de başlayan büyüme trendini sürdürmüştür.

Telekom fiyatlarındaki yıllık değişim Aralık 2023'te %6,4 ile Nisan 1994'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Son on iki ayda telekom fiyatlarındaki ortalama değişim oranı %4,1 olmuştur. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile karşılaştırıldığında telekomünikasyon fiyatlarındaki yıllık değişim oranı yüzde 5,0 olmuştur.

Avrupa Birliği (AB) ile karşılaştırıldığında, Portekiz'de son on iki ayda telekom fiyatlarının ortalama değişim oranı ortalamanın üzerinde (+2,7 puan) olurken, Portekiz en yüksek fiyat değişiminin olduğu 8. ülke olmuştur. Geçen yılın aynı ayıyla karşılaştırıldığında Portekiz'de telekom fiyatlarındaki değişim, incelenen 27 ülke arasında üçüncü en yüksek değişim olmuştur.

Portekiz'in fiyat seviyeleri OECD üyesi AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında, bireysel sabit telefon hizmeti teklifleri, sabit genişbant ve sabit telefon hizmetini birleştiren ikili teklifler, üçlü teklifler ve dördü tekliflerin fiyatları 2015 yılı ortalamalarının üzerinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, yüksek ses tüketim profilleri dışında tüm kullanım profillerinde mobil ses ve mobil internet tekliflerinin fiyatları AB ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Sabit geniş bant ve Pay-TV sinyal dağıtımını birleştiren ikili teklifler söz konusu olduğunda Portekiz'deki fiyatlar, yüksek tüketim profiline sahip bazı paketler için AB ortalamasının altında seyretmiştir.

2023'ün sonunda Portekiz elektronik iletişim pazarındaki en büyük dört şirket MEO, NOS Group, Vodafone ve NOWO olmuştur. MEO en yüksek payı sabit ses (%44,9), PTV (%41,5), sabit internet (%41,1) ve mobil telefon hizmetlerinden (%38,1) almıştır.

NOS Grubu PTV (%36,4), FBB (%33,7), FTS (%32,4) ve MTS (%29,8) açısından ikinci en yüksek paya sahip olmuştur. Vodafone, MTS (%28,3) ve sabit lokasyondan sunulan elektronik haberleşme hizmetlerinde en yüksek paya sahip üçüncü şletmeci olmuştur (FBB %22,0, FTS %19,6 ve PTV %19,2). NOWO'nun hisseleri PTV ve FBB için %2,7, FTS için %2,1 ve MTS için %2,0 olmuştur.

CTT, Portekiz'deki posta hizmetlerinin ana sağlayıcısıydı. CTT grubunun trafik payı, incelenen yılın sonunda %83,3 olarak gerçekleşmiştir (2002 ile karşılaştırıldığında -1,8 puan)²⁴.

---

²⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=1775305> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASI

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1.FCC, Kablosuz Ekipman Yetkilendirmeleri için Sahiplik Kuralları Önerdi

Federal İletişim Komisyonu (FCC), kablosuz ekipman yetkilendirmelerinin ulusal güvenlik açısından potansiyel risk oluşturan kuruluşlar tarafından tehlikeye atılmasını engellemek için harekete geçmiştir. Bu kapsamda komisyonun ekipman yetkilendime programına katılan telekomünikasyon sertifikasyon kuruluşlarının ve ölçüm tesislerinin (test laboratuvarları) güvenilir aktörler ve bu aktörlerin üretmiş olduğu yazılım ve donanımlardan etkilenmediğinden emin olunmasının amaçlandığı yeni bir program başlatılmış olup program dahilinde hazırlanmış olan “Önerilen Kural Oluşturma Bildirisi” FCC tarafından kabul edilmiştir.

Yeni program, FCC'nin kara listesindeki kuruluşların ekipman yetkilendime programında herhangi bir rol oynamasını kalıcı olarak yasaklamayı ve aynı zamanda FCC ve ulusal güvenlik ortaklarına süreci güvence altına alacak araçlar sağlamayı amaçlamaktadır. Kurallar ilk olarak Mayıs ayı başında, Huawei'nin test laboratuvarının programa katılma talebinin reddedilmesinin ardından önerilmiştir.

FCC bu programla kara listedeki herhangi bir kuruluşun doğrudan veya dolaylı mülkiyeti veya kontrolü olan herhangi bir laboratuvar veya telekomünikasyon sertifikasyon kuruluşu için yüzde 10'luk bir sahiplik eşiği ve yüzde 5'lik bir raporlama eşiği önermektedir.

FCC Mayıs ayı başlarında, Çin hükümetiyle belirgin bağları olan test laboratuvarları hakkında dokuz federal ortaktan resmi olarak bilgi talep etmiştir. Talep, Ticaret Bakanlığı Sanayi Güvenliği Bürosu, Siber Güvenlik ve Altyapı Güvenlik Ajansı, Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Federal Güvenlik Konseyi, Federal Soruşturma Bürosu, İç Güvenlik Bakanlığı, Ulusal Karşı İstihbarat ve Güvenlik Merkezi ile Ulusal İstihbarat Direktörlüğü ve Ulusal Güvenlik Teşkilatı'na iletilmiştir.²⁵

2.FCC'den Para Cezası

Federal İletişim Komisyonu (FCC), biri sahtecilik ihlalleri nedeniyle 6 milyon ABD doları, diğeri ise halkı yasa dışı otomatik çağrılardan korumadaki başarısızlık nedeniyle 2 milyon ABD doları olmak üzere iki hukuksuz girişime para cezası vermiştir.

İlk para cezası bir girişimin derin sahte yapay zekâ (deepfake AI) kullanarak oluşturduğu ses klonu ve ürettiği sahte kimlik vesilesiyle otomatik çağrı kampanyası gerçekleştirmesinin ardından gelmiştir. Kampanya, insanları Başkan Joe Biden'ın sahte sesiyle arayarak onları New Hampshire önseçimlerine oy vermemeye teşvik etmektedir.

Girişimi gerçekleştiren ve 6 milyon ABD doları tutarındaki ilk cezayı yiyen taraf çağrıları iletmek için ses hizmet sağlayıcısı Lingo Telecom'u kullanmıştır. Aramaların yanlış arayan kimliğiyle iletilerek otomatik çağrı engelleme protokollerini ihlal etmesi nedeniyle ikinci ceza da Lingo Telecom'a kesilmiş olup işletmeciye aynı dosya üzerinden 2 milyon ABD doları tutarında para cezası verilmiştir.²⁶

3.FCC, Ulusal Genişbant Haritası için Genişbant Veri Toplama Sürecini Güncelledi

Federal İletişim Komisyonu (FCC) genişbant veri toplama süreçlerini yeni bir karar ile güncellemiş olup ilerleyen günlerde de daha fazla güncelleme yapılmasını gündemine almıştır. Yeni karara göre iki yılda bir gerçekleştirilen veri toplama ve denetim süreçleri

---

²⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/fcc-proposes-ownership-rules-for-wireless-equipment-authorisation-testing--1501599> adresinden ulaşılabilir.

²⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/fcc-proposes-fines-for-spoofing-violating-stirshaken--1501594> adresinden ulaşılabilir.

modernleştirilirken, Ulusal Genişbant Haritasının doğrulama süreçleri de güncellenmektedir. Harita ülke genelinde mevcut genişbant hizmetleri hakkında konuma özel bilgileri göstermekte olup FCC'nin interneti herkese ulaştırma çabalarının temelini oluşturmaktadır.

FCC, Genişbant Veri Yasası uyarınca her altı ayda bir haritanın güncellenmiş sürümlerini yayınlamaya kararlı olduğunu ve haritaların mümkün olduğunca doğru olmasını sağlamak için iyileştirmeler yapmaya devam edeceğini belirtmiştir. Ulusal Genişbant Haritasının dördüncü yenilemesi 21 Mayıs'ta yayınlanmıştır.²⁷

4.OQ Technology, ABD'de 5G NTN IoT Denemeleri Gerçekleştirecek

Federal İletişim Komisyonu (FCC), OQ Technology'ye deneysel amaçlarla 5G karasal olmayan şebeke IoT hizmetini denemesi için özel bir test izni vermiştir. OQ Technology bir uydu işletmecisi olup aldığı geçici yetkiyle, Alçak Dünya Yörüngesi (LEO) uydularından birini kullanarak potansiyel ABD müşterileri için konsept denemeleri ve canlı hizmet sunumları gerçekleştireceğini ifade etmektedir.

Test sahaları Kaliforniya ve Florida'nın uzak bölgelerinde yer alacak olup OQ Technology, birçok potansiyel müşterinin denemelere katılmakla ilgilendiğini ifade etmektedir. Tasarlanan test senaryoları kullanıcıların kurumsal uçtan uca hizmetleri için şirketin NB-IoT NTN kullanıcı terminallerinden yararlanmasını sağlayacaktır.

OQ Technology'nin yörüngede 10 uydusu bulunmakta olup işletmeci daha fazlasını fırlatmayı planlamaktadır. İşletmecinin aralarında Aramco, Telefonica, Transatel ve Deutsche Telekom'un da bulunduğu çok sayıda müşteriyle ortaklık anlaşmaları bulunmaktadır.²⁸

---

²⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/fcc-proposes-fines-for-spoofing-violating-stirshaken--1501594> adresinden ulaşılabilir.

²⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/oq-technology-to-run-5g-ntn-iot-test-demonstrations-in-the-us--1501253> adresinden ulaşılabilir.

5.FCC'den Spectrum Yönlendirme Ekibi

FCC Başkanı Jessica Rosenworcel, komisyonun spektrum politikalarını geliştirme ve uygulama çabalarına liderlik etmek ve spektrumun nasıl ele alındığını ve çatışmaların en iyi şekilde nasıl çözülebileceğini modernize etmek için Kasım 2023'te açıklanan Ulusal Spektrum Stratejisini yürütmek üzere bir Spektrum Yönlendirme Ekibi kurulduğunu duyurmuştur.

Spektrum Yönlendirme Ekibi, Kablosuz Telekomünikasyon Bürosu başkan yardımcısı Susan Mort ve Mühendislik ve Teknoloji Ofisi başkan yardımcısı Ira Keltz tarafından yönetilecektir. Mühendislik ve Teknoloji Ofisi'nin (OET) hukuk danışmanı Krista Witanowski, takımın başkanı olarak görev yapacaktır. Ekibin diğer üyeleri arasında Ekonomi ve Analitik Ofisi, Uzay Bürosu ve Kablosuz Telekomünikasyon Bürosu dahil olmak üzere farklı hükümet organlarından politika uzmanları, ekonomistler ve mühendisler yer alacaktır.

Ekip çalışmalarına anahtar bantlar arasında yeniden kullanım için 2.786 MHz spektrum çalışması da dahil olmak üzere FCC'nin uygulama çabalarını koordine ederek başlayacak ve Ticaret Bakanlığı, Ulusal Telekomünikasyon ve Bilgi İdaresi'nin yanı sıra diğer federal kurumlar ve paydaşlarla iş birliği yapacaktır. Ekip ayrıca FCC'nin uygulama çabalarını en iyi şekilde nasıl destekleyebileceği konusunda ilgili tarafların yorumlarını da bir araya getirecektir.

FCC aynı zamanda Ulusal Telekomünikasyon ve Bilgi İdaresinin spektrum politikası konularında kilit danışmanlarından biri olan Kurumlararası Spektrum Danışma Konseyi'ne de (ISAC) katılmaya devam edeceğini ifade etmektedir.²⁹

---

²⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/fcc-establishes-spectrum-steering-team--1500525> adresinden ulaşılabilir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Uydu Tesislerinin Teminine İlişkin Sicil

12/2024 sayılı İdari Kararı çerçevesinde, Uydu Tesislerinin Sağlanmasına İlişkin Sicil'in oluşturulmasından Ulusal Haberleşme Kurumu (ENACOM) sorumlu olarak belirlenmiştir. Bu tedbir, uydu internet sağlayıcılarının gerekli izinleri alabilmesi için idari gereksinimleri belirlemektedir. Artık hizmet sağlayıcılarının faaliyet göstermek için özel bir yetkiye ihtiyaçları kalmamıştır ve iletişimdeki parazitleri önlemek amacıyla bir kayıt defteri oluşturulmaktadır. Bu kararın amacı, daha fazla şirketin ülkede bu hizmeti sunabilmesi için işlemleri hızlandırmak, telekomünikasyon pazarında rekabeti teşvik etmek ve kullanıcılara ihtiyaçlarına göre seçim yapabilecekleri geniş bir teknoloji yelpazesi sunmaktır. Uydu aracılığıyla internet sağlanması, kentsel merkezlerden uzak bölgelerde veya coğrafi yapısı nedeniyle erişimin zor olduğu yerlerde kaliteli kapsama sağlanmasına olanak tanıyan bir teknolojidir. Bu kararla birlikte Arjantin, telekomünikasyonun modernizasyonu yolunda ilerlemeye devam etmektedir.³⁰

³⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.enacom.gov.ar/institucional/se-creo-el-registro-para-la-provision-de-facilidades-satelitales_n4669 adresinden ulaşılabilmektedir

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442,46 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	127,28 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1.Kanada'da Mobil Hizmet Ücretleri 2023'te Ortalama %18 Düştü

Hükümetin 2023 Telekom Hizmetleri Fiyat Karşılaştırma Çalışmasına göre, Kanada'daki mobil hizmetlerin ücretleri veri planları kapsamında yıllık ortalama yüzde 18,2 düşmüştür. Düşüş, Kanada İstatistik Kurumu'nun aynı dönemde bildirdiği yüzde 18,6'lık fiyat düşüşleriyle tutarlı görünmektedir. Aralık 2023'te, 20 GB'lık planlar aylık 30-40 Kanada Doları civarı ücretlerle satılırken bu rakam 2022'de aylık ortalama 73 Kanada Doları seviyesindedir.

Rapor ev interneti için fiyatların tüm hizmet planlarında daha düşük olduğunu ortaya çıkarmıştır. 50 Mbps evrensel erişim hedefi sunan paketlerde ve 100 Mbps'ye kadar olan planlarda ortalama yüzde 8,6 düşüş yaşanmış olup bu rakam da Kanada İstatistik araştırmasında bildirilen ortalama yüzde 5,9'luk düşüşle uyumlu görünmektedir.

Yenilik, Bilim ve Sanayi Bakanı Francois-Philippe Champagne daha fazla rekabetin telekomünikasyon hizmetlerini Kanadalılar için daha uygun fiyatlı hale getirmenin anahtarı olduğunu ve bu yılın fiyat karşılaştırma çalışmasının hükümetin ücretler konusundaki yaklaşımının işe yaradığını gösterdiğini ifade etmektedir. Champagne hükümetin CRTC eliyle yürüttüğü rekabet, karşılanabilirlik ve tüketici haklarına odaklanma yönündeki politikasının açıkça sonuç verdiğini, 2024 bütçesinde önerilen yeni önlemlerle birlikte, Kanadalı tüketiciler için rekabeti artıran ve daha iyi fiyatları

teşvik eden politikaları geliştirmeye devam edeceklerini ve aynı zamanda telekom hizmetleri konusunda onlara daha fazla güç vereceklerini belirtmektedir.³¹

---

³¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telecompaper.com/news/canadian-mobile-prices-fall-average-18-in-2023--1499267> adresinden ulaşılabilir.

AZERBAIJAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. Azercell'in Nahçıvan'daki "Güvenli İnternet" Projesi

"Güvenli İnternet" projesi, ülkenin önde gelen mobil operatörü "Azercell" ve "GID CSR Consulting" ortaklığının yanı sıra Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle Nahçıvan şehrinde gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında öğrencilere ve kursiyerlere yönelik eğitim dersi düzenlenmiştir. Nahçıvanlı öğrenciler çevrimiçi tehditler ve tehlikelerin yanı sıra bunlarla başa çıkmanın yollarını da öğrenmiştir. Proje kapsamında, nüfusun İnternet'teki tehditler hakkındaki farkındalık düzeyinin artırılması sağlanmaktadır.

Sertifikalı uluslararası güvenlik okulunun programı esas alınarak düzenlenen derste katılımcılara sanal tanıdıkların doğrulanması, kişisel verilerin sosyal ağlarda kullanılması ve korunması, kişisel verilerin girilmesini gerektiren yarışmalara katılımın reddedilmesi, ağdaki dolandırıcıların ve suçluların ana hileleri, trolleme, siber zorbalık (çevrimiçi taciz) veya uygunsuz çevrimiçi davranış durumlarında kime veya nereye başvurulacağı gibi konularda bilgi verilmiştir.

"Güvenli İnternet" projesi kapsamında dersler "GID CSR Consulting" in profesyonel eğitmenleri tarafından verilmektedir. "Güvenli İnternet" projesine 300'den fazla öğrenci ve 100'den fazla velinin katılması beklenmektedir. Azercell 2016 yılından bu yana düzenli olarak internet güvenliği konusunda eğitim projeleri hayata geçirmiştir. Yıllar

içerisinde bu projelerden çeşitli yaşlarda 1.500'ün üzerinde internet kullanıcısı yararlanmıştır.³²

2. Bakü'de 10 Gbit/s ve Daha Yüksek Hızda Hizmet

Azerbaycan'ın devlet operatörü "Bakü Telefon İletişim" LLC (Baktelecom), ülkenin ticari odaklı XGS-PON (10G PON) hizmetini tanıtmak için telekomünikasyon teknolojileri alanında küresel bir şirket olan Nokia ile işbirliğine başlamıştır.

MMC işbirliği çerçevesinde, hanelere ve ticari kuruluşlara XGS-PON çözümü aracılığıyla genişbant ve yüksek hızlı internet hizmetleri sağlamaya yönelik ağına inşasına 2024 yılı Mart ayından itibaren başladığını söylemiştir.

Teknolojik yeniliklerde müşteriye odaklanmayı ön planda tutan Baktelecom, 2023 yılının haziran ayında laboratuvar ortamında teknik bir altyapı oluşturmuştur. Projenin uygulanması için farklı model mobil cihaz ve dizüstü bilgisayarlarda farklı frekans ve kanal genişliklerinde yapılan testler başarılı olmuş ve 1 Gbit/s hıza ulaşılmıştır.

Baktelecom, Nokia'nın XGS-PON fiber optik altyapısını kullanarak başlangıç aşamasında 1 Gbit/s'ye kadar hızlara yönelik tarifeler oluşturup piyasaya sunmayı hedeflemektedir. Böylece Nokia'nın Quillion yonga seti ile donatılmış 25G PON çözümü, aynı fiber optik kablo üzerinden GPON ve XGS-PON ile birlikte çalışmaktadır. Bu durum, Baktelecom'un mevcut fiber ağını kullanarak gelecekte 10 Gbit/s ve daha yüksek hızlarda hizmet sunmasına olanak tanıyacaktır.

Baktelecom LLC CEO Vekili Tural Pirverdiyev, hizmet standartlarının iyileştirilmesinin her zaman öncelikli olduğunu vurgulayarak; "Ülkemizde yaşanan dijital dönüşüm süreci kapsamında, müşterilerimize hizmet sunmak için çalışıyoruz. Nokia'nın XGS çözümüyle, siz değerli müşterilerimizin yaşam kalitesini artırma ve ticari açıdan yüksek hızlı bağlantı sağlama sözümüzü yerine getiriyoruz." açıklamasını yapmıştır.

---

³²Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://azertag.az/xeber/azercell-tehlikesiz-internet-layihesi-ile-naxchivanda-3021314> adresinden ulaşılabilmektedir.

Nokia'nın Avrupa ofisinin Genişbant Ağ Altyapısı Başkan Yardımcısı Bjorn Capens, Baktelecom'un sabit bir ağ çözümüyle güvenilir, yüksek hızlı bağlantı gerektiren yeni hizmetler ve uygulamalar sağlamak için müşterilerinin artan genişbant internet taleplerine esnek bir şekilde yanıt verebileceğini belirtmiştir.

Baktelecom Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülen "Online Azerbaycan" projesinin ana ortaklarından biri olup; toplamda ülke genelinde yaklaşık 2,29 milyon hane genişbant internete erişimi vardır. Bu, ülkedeki hane ve ticari kuruluşların yüzde 78'ini oluşturmaktadır.

Projenin uygulanmaya başladığı 2021 yılından bu yana Bakü'de genişbant internetin kapsamı 5 kat genişletilmiş ve yaklaşık 0,99 milyon hane ve iş insanına genişbant internet erişimi sağlanmıştır. Bu, başkentteki mevcut hane ve ticari kuruluşların yüzde 90,2'sidir. Çalışmaların 2024 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.³³

3. Azerbaycan'da Bilgi Teknolojileri sistemlerinin kısmen "Devlet Bulutu"na Aktarılması

Azerbaycan'da bilgi sistemleri ve kaynaklarını "Devlet Bulutu"na aktaran bir diğer devlet kurumu Devlet Aile, Kadın ve Çocuk Sorunları Komitesi olmuştur. Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı'nın verdiği bilgiye göre kurum, "Devlet Bulutu"na geçiş kapsamında AzInTelecom LLC'nin sunduğu IaaS (Hizmet Olarak Altyapı) sanal sunucu hizmetini satın almıştır. Ayrıca komiteye "AzInTelecom" tarafından SPLA lisanslı Microsoft ürünleri de sağlanmıştır. AQUPODK, bilgi sistemlerini kısmen "Devlet Bulutu"na yerleştirerek kritik sistemlerinin yüksek kullanılabilirliğini sağlamıştır.

Devlet kurumlarının "Devlet Bulutu"na geçişiyle birlikte mevcut Bilgi Teknolojileri (BT) maliyetlerinin düşmekte ve bilgi sistemlerinin verimliliği artmaktadır. Böylece bilgi

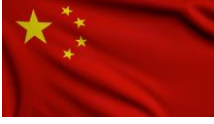
---

³³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://azertag.az/xeber/baktelecom-ve-nokia-bakida-10-gbit-s-ve-daha-yuksek-suretle-xidmetler-teqdim-edecek-3019630> adresinden ulaşılabilir.

sistemleri güvenliğinin daha da iyileştirilmesi, istikrarlı ve stabil BT altyapısı, hızlı koordinasyonla kaliteli hizmet sunumu ve 7/24 izleme hizmeti sağlanmaktadır.³⁴

---

³⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://azertag.az/xeber/daha_bir_qurum_it_sistemlerini_qismen_hokumet_buluduna_kochurub-3025542 adresinden ulaşılabilir.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.733.006.000
Sabit Şebeke Abonesi:	180.701.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

Çin Telekomünikasyon Sektörünün 2024 Yılına İlk Çeyreği

Çin Sanayi ve Bigi Teknolojileri Bakanlığı'nın verilerine göre, telekomünikasyon sektöründeki şirketlerin birleşik ticaret geliri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,5 artarak 443,7 milyar Yuana (yaklaşık 62,44 milyar ABD doları) yükselmiştir. Büyük veri, bulut bilişim ve nesnelerin interneti gibi gelişmekte olan iş kollarının toplam geliri, çift haneli büyüme kaydetmiştir.

Çin'in üç telekom devi China Telecom, China Mobile ve China Unicom'un gelişmekte olan iş kollarından elde ettikleri gelirleri, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,2 oranında artarak Telekom sektörünün toplam gelirlerinin de yükselmesini sağlamıştır. Özellikle bulut bilişiminden elde edilen gelirler, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17,4, büyük veriden elde edilen gelirlerse yüzde 37,3 artmıştır.³⁵

³⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.haberler.com/guncel/cin-in-telekomunikasyon-sektoru-istikrarli-buyume-kaydetti-17295690-haberi/> adresinden ulaşılabilir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4,783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

Çift Modlu 5G Çekirdek Çözümü

Endonezya'nın önde gelen telekomünikasyon şirketlerinden biri olan XL Axiata, çift modlu 5G çekirdek çözümünü sunmak için Ericsson ile ortaklık kurmuştur. Ericsson, çift modlu 5G çekirdeğinin, XL Axiata'nın 4G ve 5G hizmetlerini tek, tamamen entegre, konteyner tabanlı ve bulut tabanlı bir çekirdek ağda bir araya getireceğini söylemiştir. Bu teknoloji ilk olarak Doğu Java'daki artan veri trafiğini karşılamak amacıyla kullanılacaktır. Ericsson, XL Axiata'nın operasyonel ve iş ihtiyaçlarına uygun olarak 4G özelliklerinin toplanması ve genişletilmesinin yanı sıra 5G hizmetlerinin eklenmesine dayanan yeni çözümün performansta önemli iyileştirmeler getireceğini söylemiştir. Ağın geleceğe hazır olmasını sağlayacak ve abonelere yeni bağlantı ve hizmetler sunarak çekirdek ağla ilgili maliyetleri azaltacaktır. Ericsson, çift modlu 5G çekirdek çözümünün, XL Axiata'nın en son yazılım güncellemeleri ve özelliklerine erişmesini ve pazara yeni hizmetler sunarken gerektiğinde yükseltme yapabilmesini sağlamak için bulut tabanlı mimariden yararlandığını belirtmiştir.³⁶

³⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/wireless-networks/16774-ericsson-underlines-its-support-for-5g-in-indonesia.html> adresinden ulaşılabilir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113 Milyon
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166,45 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	4,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

1. Globe Telecom'un Yapay Zeka Birimi

Filipinler merkezli operatör Globe Telecom, teknolojiden yararlanarak operasyonlarını geliştirmek amacıyla bir yapay zeka birimi kurmuştur. Yeni birime, Globe'un iş operasyonlarını, hizmet sunumunu ve müşteri deneyimini geliştirmek amacıyla Yapay Zeka Geliştirme ve Etkinleştirme Grubu (AIDE) adı verilmiştir.

AIDE, 1 Haziran'da resmi bir grup olarak çalışmaya başlaması planlanmakta olup aynı zamanda Baş Yapay Zeka Sorumlusu (CAIO) olarak, Globe'un Baş Bilgi Güvenliği Sorumlusu Anton Bonifacio tarafından yönetilecektir. Bonifacio, AIDE'nin oluşturulmasının teknolojik yeteneklere stratejik bir yatırım ve yapay zekayı operasyonlara sorunsuz bir şekilde entegre etmek için ortak bir çaba anlamına geldiğini ifade etmiştir. Globe Telecom Başkanı ve CEO'su Ernest Cu, bu hamlenin "rekabet avantajını sürdürme" stratejisiyle uyumlu olduğunu belirtmiştir.³⁷

³⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/16780-globe-telecom-establishes-ai-unit.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Intelsat'ın Filipinler'de GEO Lisansını Kazanması

Dünyanın en büyük entegre uydu ve karasal ağlarından birinin operatörü Intelsat, Filipinler'de ürün satma lisansına sahip ilk yabancı yersabit (GEO) uydu operatörü olduğunu duyurmuştur.

Filipinler Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi DICT, Intelsat'a Uydu Hizmet Sağlayıcıları ve Operatörleri (SPPO'lar) lisansı vermiştir. Bu lisans, şirketin 110 milyondan fazla nüfusun yaşadığı takımadaların 7.600 adasındaki mobil ağ operatörlerine, telekomünikasyon taşıyıcılarına ve ISP'lere uydu erişimi ve ana taşıyıcı çözümleri sağlamasına olanak tanımaktadır.

Lisans, Intelsat'ın Filipin'li ortaklarının, ülkenin herhangi bir yerinde 4G sağlamak üzere hücreli ağları mevcut karasal sınırlarının ötesine genişletmelerine, ISP'lerin uzak Barangays'da (Hükümetin en yerel düzeyini oluşturan küçük bölgesel ve idari bölgeler) yaşayan Filipin vatandaşlarına internet erişimi sunmasına olanak tanıyacak ve mikrodalga ve fiber ağlarına yedeklilik ve esneklik getirecektir.

Intelsat'ın Asya Pasifik satışlarından sorumlu bölgesel başkan yardımcısı Gaurav Kharod, "Mobil şebeke, kurumsal ve internet servis sağlayıcılığı segmentlerindeki müşterilerimizi, kritik görev gereksinimlerini karşılayarak ve hizmet seviyesi garantileri sunarak güçlendirmeye kendimizi adadık" demiştir.³⁸

---

³⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/satellite-communications-networks/16768-intelsat-wins-geo-licence-in-the-philippines.html> adresinden ulaşılabilir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.409.219.573
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.600 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.142.930.0000
Sabit Şebeke Abonesi:	27.450.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	52,0

Üç Hintli Telekom Şirketinin 5G İhalesine Katılma Teklifi

Bharti Airtel, Reliance Jio Infocomm ve Vodafone Idea yaklaşan 5G spektrum ihalesine katılmak için teklif vermiştir. Yerel basında çıkan haberlere göre, Hintli üç telekom operatörü yaklaşan açık artırmada 5G hizmetleri için ek spektrum elde etmek üzere yarışacaktır.

Hindistan Telekom Bakanlığı DoT bu üç telekom şirketinin başvurularını son başvuru tarihine kadar aldığını doğrulamıştır. Yaklaşan açık artırmada 800 MHz, 900 MHz, 1.8 GHz, 2.1 GHz, 2.3 GHz, 2.5 GHz, 3.3 GHz ve 26 GHz bantlarındaki 5G frekansları satışa sunulacaktır.

Raporlarda ayrıca, 5G spektrumunun 20 yıllığına tahsis edileceği ve başarılı teklif sahiplerinin yıllık olarak 20 eşit taksitte ödeme yapmalarına izin verileceği belirtilmiştir.³⁹

---

³⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.rcrwireless.com/20240507/spectrum/three-indian-telcos-submit-bids-participate-5g-auction> adresinden ulaşılabilmektedir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.951.692
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	33.815 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	204.861.100
Sabit Şebeke Abonesi:	60.720.900
İnternet Kullanım Oranı (%):	82,91

Rakuten Mobile'ın İlk Çeyrek Sonu Bilgileri

E-ticaret devi Rakuten Group'un bir parçası olan Japon operatör Rakuten Mobile, Mart ayı sonu itibariyle 6,8 milyondan fazla aboneye ulaştığını açıklamıştır. Ayrıca, 2024 yılı sonuna kadar 8-10 milyon mobil aboneye ulaşmayı hedeflemektedir.

Rakuten Mobile bireysel bir işletme olarak yılın ilk çeyreğinde yıllık %7,1 artışla 396,3 milyon ABD Doları konsolide olmayan gelir kaydetmiştir. Telekomünikasyon şirketinin mobil hizmet satışları bir önceki yıla göre %36 artarak 36,1 milyar Japon Yenine (JPY) ulaşmıştır. Bir önceki yıl 92 milyar JPY olan işletme zararı 66 milyar JPY olmuştur.

Telekomünikasyon şirketi Haziran ayında 700 MHz bandındaki spektrumu kullanarak ticari hizmetler sunmaya başlama yolunda ilerlediğini söylemiştir. Taşıyıcı, yüksek kullanıcı ve trafik hacmine sahip kentsel alanlardan başlayarak mevcut baz istasyonu ağını kullanarak platin bant hizmetlerini kademeli olarak yaymayı hedeflediğini ifade etmiştir. Rakuten Mobile ayrıca, 4G ve 5G altyapısını genişletmeye devam etmeyi, ağın yoğunluğunu artırmayı ve kendi altyapısını kullanarak metrolarda ve kapalı alanlarda bağlantıyı geliştirmeyi planladığını vurgulamıştır.

Nisan ayında Rakuten Mobile, "platin bant" olarak da bilinen 700 MHz spektrumu için radyo frekansı testlerine başladığını açıklamıştır. Telekomünikasyon şirketi, 700 MHz platin bandındaki spektrumun daha iyi iç mekan bina penetrasyonu sunduğunu ve iç

mekanlarda ve yeraltı konumlarında daha iyi bağlantı sağladığını belirtmiştir. Taşıyıcı, bu spektrum bandının Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı tarafından Ekim 2023'te tahsis edildiğini belirtmiştir.⁴⁰

---

⁴⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.rcrwireless.com/20240514/5g/rakuten-mobile-reaches-6-million-mobile-customers-end-q1> adresinden ulaşılabilmektedir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.640.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,6

Kuveyt Telekom İşletmecileri Ülke Raporu 2024

2024 yılı Kuveyt Telekom İşletmecileri Ülke Raporu yayımlanmıştır. Rapor, sabit telefon, genişbant ve mobil segmentlerde yakın vadeli fırsatların, rekabet dinamiklerinin ve hizmet türüne ve teknolojiye/platforma göre talebin gelişiminin ayrıntılı analizinin yanı sıra temel düzenleme eğilimlerinin bir incelemesini de sunmaktadır.

Kuveyt'teki toplam telekomünikasyon hizmeti gelirleri, öncelikle mobil veri ve sabit genişbant segmentlerinden elde edilen gelir katkılarıyla desteklenen, beş yıllık %2'lik bir yıllık bileşik büyüme oranında (CAGR, Compound Annual Growth Rate) büyüyecektir. Mobil veri hizmetleri geliri, 2023-2028 döneminde %6,3'lük bir bileşik büyüme oranında artacaktır. Bu büyüme, tahmin dönemi boyunca artacak akıllı telefon abonelikleri, veri tüketimi ve daha yüksek ARPU sağlayan 5G hizmetlerinin yüksek oranda benimsenmesiyle sağlanacaktır.

Bu dönemde sabit genişbant hizmet geliri, FTTH/B (Eve/Binaya kadar fiber) ve sabit kablosuz erişim (FWA) aboneliklerinin artan benimsenmesinin etkisiyle %2'lik bir bileşik büyüme oranı ile artacak ve hükümet tarafından ülke genelinde fiber optik bağlantıyı geliştirmeye yönelik devam eden ağ kapsamı genişletme çabalarıyla desteklenecektir.

Ülke Bilgilendirme Raporu aşağıdakilerin derinlemesine analizini sağlamaktadır:

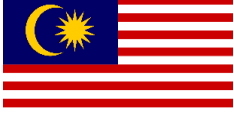
- Kuveyt'teki demografik ve makroekonomik durum.
- Düzenleyici ortam ve eğilimler: önümüzdeki 18-24 ay için düzenleyici ortam ve gündemin yanı sıra hükümet girişimleri, ulusal fiber projesi ve daha fazlasıyla ilgili gelişmelerin gözden geçirilmesi.
- Telekom hizmetleri pazarının görünümü: sabit telefon, genişbant, mobil ses ve mobil veri pazarlarından elde edilen hizmet gelirlerinin analizinin yanı sıra tarihsel rakamları ve tahminleri.
- Rekabet ortamı: Telekom hizmetleri pazarındaki lider oyuncuların konumlarının yanı sıra segmentler arasındaki abonelik pazar paylarının incelenmesi.
- Şirketlerin anlık durumları: telekomünikasyon pazarındaki önde gelen hizmet sağlayıcıların mali durumlarının analizi.
- Yayınlanan temel durum tahminlerinin arkasındaki temel varsayımların yanı sıra, temel durum görünümünü olumlu veya olumsuz yönde değiştirecek potansiyel piyasa gelişmeleri.

Raporun kapsamı ise aşağıda yer almaktadır:

- Kuveyt'teki toplam telekomünikasyon hizmeti gelirleri, öncelikle mobil veri ve sabit genişbant segmentlerinden elde edilen gelir katkılarıyla desteklenerek beş yıl boyunca %3,3'lük bir bileşik büyüme oranı (CAGR) oranında artacaktır.
- 5G abonelikleri, işletmecilerin 5G ağının genişletilmesine yönelik yatırımlarıyla desteklenen, 2023-2028 döneminde %32,9'luk güçlü bir bileşik büyüme oranıyla artacaktır.
- En büyük iki mobil işletmeci olan Ooredoo Kuveyt ve Zain Kuveyt, 2023 yılında toplam mobil aboneliklerin %67,5'ini elinde bulundurmaktadır.⁴¹

---

⁴¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://finance.yahoo.com/news/kuwait-telecom-operators-intelligence-report-115000458.html> adresinden ulaşılabilir.

MALEZYA

Nüfusu:	34,3 Milyon
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47,95 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	4,2 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Malezya'nın, Dijital Projeler İçin Ericsson ve Intel ile Ortaklık Kurması

Malezya'nın 5G dağıtımına yönelik özel amaçlı şirketi Digital Nasional Berhad (DNB), mikroçip devi Intel'in de katılımıyla ülkedeki dijitalleşmeyi artırmak için Ericsson ile ortaklık kurmuştur. Ericsson yaptığı açıklamada anlaşmanın bir dizi mutabakat zaptı ile resmileştirildiğini belirtmiştir. Intel'in anlaşmadaki rolü, 5G kullanım durumlarının geliştirilmesi ve bunun işletmeler tarafından benimsenmesini teşvik etmek için iş birliği yapacak bir teknoloji ortağı olmasıdır.

Ericsson ve DNB, İsveçli üretici Scania, araç otomasyon yazılımı sağlayıcısı eMoovit ve rulman uzmanı SKF Malezya ile birlikte çalışacaktır. Ortaklık, işletmelerin dijital yolculuğundaki zorlukların üstesinden gelmek için 5G bağlantısına dayalı çözümler, yenilikler ve yetenekler geliştirme amacı taşımaktadır.

Ericsson Malezya, Sri Lanka ve Bangladeş Başkanı David Hägerbro, 5G ağının Malezya'da sağladığı dijital altyapının, ülkede iş yapmayı yabancı yatırımcılar için daha rekabetçi ve çekici hale getirdiğini ifade etmiştir. DNB Baş Strateji Sorumlusu Datuk Ahmad Zaki Zahid de "Malezya'nın sahip olduğu birinci sınıf 5G ağı ile dijitalleşmesini hızlandırmak için çok benzersiz bir konumda olduğunu, ağın halihazırda nüfusun

%80'inden fazlasını kapsadığını ve dünyadaki en iyi deneyimsel ve tutarlı performanslardan birine sahip olduğunu belirtmiştir.⁴²

---

⁴² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://developingtelecoms.com/telecom-business/vendor-news/16653-malaysia-partners-with-ericsson-intel-for-digital-projects.html> adresinden ulaşılabilir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23,140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	CITC
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

Suudi Arabistan'ın STC Grubunun, "United Group" için Teklifleri Değerlendirmesi

Suudi Arabistan'ın STC (Suudi Telekomünikasyon Şirketi Suudi Arabistan'ın Ulusal Telekomünikasyon Şirketi) Grubu Avrupa'nın önde gelen telekomünikasyon ve ödemeli TV operatörlerinden biri olan United Group'a (Slovenya merkezli Avrupa'nın önde gelen telekomünikasyon ve ödemeli TV operatörü) satın alma teklifi sunmayı değerlendirmektedir.

United Group'u 2019 yılında KKR'den (Kohlberg Kravis Roberts Amerikan Özel Sermaye Şirketi) satın alan Birleşik Krallık merkezli satın alma grubu BC Partners, gelecek zamanlarda satış sürecini başlatmak için danışmanlarla görüşmelere başlamıştır.

Farklı bir kaynağın aktarımı ise, STC'nin resmi bir teklif sunmadan önce erken aşamada detaylı incelemelere başladığını ve bu incelemelerin satın alma ile sonuçlanabileceğini veya sonuçlanamayabileceği yönündedir.⁴³

⁴³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.reuters.com/markets/deals/saudi-telecom-considers-possible-offer-united-group-sources-say-2024-06-03/> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	4.14 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Huawei, AIS ve China Unicom'dan, Güneydoğu Asya'daki İlk 5G Tam Bağlantılı Fabrika

Çinli tedarikçi Huawei, cihaz üreticisi Midea, Taylandlı telekomünikasyon şirketi AIS ve Çinli operatör China Unicom ile birlikte Güneydoğu Asya'daki ilk 5G tam bağlantılı fabrika olduğunu ifade ettiği projeyi hayata geçirmiştir. Huawei, projenin Tayland'ın Chonburi kentindeki Midea Endüstri Parkı'nın 5G ağ kapsamından ve 5G-Advanced endüstriyel internet platformundan yararlandığını, bu platformun halihazırda tesisin her üretim aşamasının 5G terminalleri aracılığıyla sorunsuz bir şekilde bağlanmasını sağlayarak makinelerin daha hızlı çalışmasına olanak tanıdığını söylemiştir. Satıcı ayrıca, fabrika operasyon gereksinimlerini desteklemek ve üretim senaryolarını kolaylaştıran ve her üretim hattını birbirine bağlayan akıllı endüstri uygulamalarından yararlanmak için özel bir 5G ağının kurulduğunu açıklamıştır.

Huawei yetkilileri tarafından yapılan açıklamada, 5G ağlarının sunduğu devasa bağlantılar ve yüksek güvenilirlik kombinasyonunun, üretim cihazlarının gerçek zamanlı olarak izlenmesini ve analiz edilmesini sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca, sürekli veri toplama ve analizinin ekipman kullanımını optimize ettiği, arıza süresini azalttığı ve genel ekipman kapasitesini artırdığı dile getirilmiştir.

Tayland fabrikası ayrıca üretim aşamalarındaki operasyonel hataları en aza indiren 5G yapay zeka denetimi de sunmaktadır. Açıklamada, çalışanların artık 5G akıllı telefonlar aracılığıyla robotik kolları uzaktan kontrol edebildiği ve böylece üretim sürecinde tehlikeli manuel müdahale ihtiyacını ortadan kaldırdığı da söylenmiştir.

Advanced Info Service (AIS) kurumsal işletme müdürü vekili Phupa Akavipat, "Diğer teknolojilerle karşılaştırıldığında 5G, üç üretim tesisini kapsayan 160.000 metrekarenin üzerinde ağ kapsama alanı sağlayan tek teknolojidir. İleriye baktığımızda, AIS inovasyonu teşvik etmeye ve küresel üreticilerin Tayland'daki akıllı fabrika kurulumlarını kopyalamalarına yardımcı olmaya karardır."

Huawei Tayland CTO'su Woragarn Likhitdechasakdi, Huawei'nin 5G iş değeri oluşturmak için endüstriyel müşteriler, operatörler ve ortaklarla işbirliği yapmaya kararlı olduğunu söylemiş ve "Bu hedefe ulaşmak için, dijital stratejilerini anlamak üzere müşterilerimizle aktif olarak etkileşim kuracağız. Üretim süreçlerini inceleyerek ve özel ihtiyaçları belirleyerek, akıllı üretim yükseltmeleri için 5G'nin benimsenmesini hızlandıran değerli deneyimleri ve en iyi uygulamaları paylaşmayı hedefliyoruz." diye sözlerine devam etmiştir.⁴⁴

---

⁴⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.rcrwireless.com/20240514/5g/huawei-claims-first-5g-fully-connected-factory-in-southeast-asia> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KİTASI

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.055 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü

Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi ICASA, 17 Mayıs 2024 Cuma günü “Özgür İnternet Dostları” ile bir araya gelerek “hükümetin herkese uygun fiyatlı internet erişimini yaygınlaştırması” çağrısını görüşmüştür. Elektronik iletişim, yayıncılık ve posta hizmetleri sektörlerini kamu yararına düzenleyen bağımsız bir otorite olarak ICASA, tüm Güney Afrikalılar için evrensel uygun fiyatlı erişim sağlamayı amaçlamaktadır. Katılım, ICASA'nın ülke genelinde iletişim hizmetlerine yaygın erişim sağlamak için devam eden çabalarını vurgulaması için bir platform sağlamıştır.

Toplantıda aşağıdaki konulara vurgu yapılmıştır:

- Lisans Sahiplerine Evrensel Hizmet Yükümlülükleri: ICASA, 2022 spektrumu aracılığıyla spektrum verilen lisans sahipleri tarafından ülke çapında kamu hizmeti kurumlarının bağlanmasını zorunlu kılmaya yönelik ilerlemesini paylaşmıştır. 31 Mart 2025 itibariyle bu kurumların %50'sinin bağlı olması beklenmektedir.
- Evrensel Kapsama: ICASA ayrıca lisans sahiplerinin aktif olarak altyapı kurduklarını ve açık artırma yoluyla kendilerine tahsis edilen spektrumun tamamını kullanarak kapsama hedeflerine ulaşma yolunda ilerlediklerini

vurgulamıştır. Bu zaman çizelgesi, dijital yayın geçişinin 1. aşamasının başarıyla tamamlanmasını takip etmektedir.

- Sıfır derecelendirme: ICASA, Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşların (NPO'lar) ve devlet kurumlarının internet sitelerinin sıfır derecelendirilmesi için başvurabilecekleri başvuru sürecini yayınlamıştır. Bu, İnternet erişiminin önündeki engelleri büyük ölçüde azaltacak önemli bir çerçevedir.
- Lisanslar: ICASA, ilgili lisans sahiplerine yukarıdaki yükümlülükleri içeren tadil edilmiş lisansları vermiştir. Tüm ayrıntılar, ICASA Kütüphanesi aracılığıyla erişilebilen her Lisans Sahibinin Radyo Frekansı Spektrum Lisansında belirtilmiştir.
- Son Kullanıcı ve Abone Hizmet Şartı: ICASA şu anda, kullanılmayan veri ve akış ile yayın (OTT) paketlerinin devri ve transferini daha etkili sağlamayı amaçlayan bir paydaş danışma sürecine katılmaktadır.

ICASA Başkanı Mothibi Ramusi, "ICASA, Güney Afrika'da yaşayan herkes için yüksek kaliteli iletişim hizmetlerine evrensel ve uygun fiyatlı erişimi artırmaya ve sürekli diyalog yoluyla paydaşların endişelerini ele almaya, yasama ve politika yetkilerimiz doğrultusunda kamu yararına etkin bir şekilde düzenleme yapmaya karardır." açıklamasında bulunmuştur.⁴⁵

---

⁴⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.icasa.org.za/news/2024/icasa-engages-with-friends-of-the-internet-on-world-telecommunication-and-information-society-day> adresinden ulaşılabilir.

KENYA

Nüfusu:	47.564.296
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	4.993 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Kenya'nın, Konza Akıllı Şehri için Fon Sağlaması

Finansman anlaşması Kenya Devlet Başkanı William Ruto'nun da katıldığı Kore-Afrika zirvesi çerçevesinde imzalanmıştır. Kenya Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Korir Sing'oei "Kore-Afrika zirvesi çerçevesinde, Kenya hükümeti ve Korea Exim Bank, icra direktörü ve yönetim kurulu üyesi H.E. Hwang Kiyeon tarafından temsil edilerek, Konza Technopolis'te son teknoloji bir medya ve ekonomi merkezi kurmak üzere Konza Digital Media City projesinin finansmanı için 238 milyon ABD Doları tutarında iki finansman anlaşması imzaladı." açıklamasında bulunmuştur.

Medya merkezinin ana hedefi, kültürel sektörün gelişimini teşvik etmek ve Kenya ve Afrika bölgesinde dijital medya ve eğlence endüstrilerinde eğitim, araştırma ve yenilik için bir ekosistem oluşturmaktır. Hükümet burayı hem devlet kurumlarını hem de özel sektörü hedefleyen bir e-devlet ticaret devi olarak konumlandırmıştır.⁴⁶

---

⁴⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://itweb.africa/content/KjlyrvwBayrqk6am/KjlyrvwdKPR7k6am> adresinden ulaşılabilmektedir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	69,6 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,84 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	82,0

1. Telecom Egypt ile Huawei Cloud Ortaklığı

Mısır'ın dijital dönüşüm stratejisini hızlandırmaya yönelik önemli bir adım olarak, önde gelen iletişim ve bilgi teknolojileri hizmet sağlayıcısı Telecom Egypt ve Huawei Cloud, Huawei'nin Mısır ve Kuzey Afrika'daki ilk yerel tabanlı genel bulut platformunu başlatmak için güçlerini başarıyla birleştirmiştir.

Huawei Cloud'u Telecom Egypt'in veri merkezlerinde barındırmak, Mısır'daki işletmelerin ve KOBİ'lerin devasa ulusal erişimine ek olarak, 2025 yılına kadar 18 kablo sistemine çıkacak olan 14'ten fazla denizaltı kablo sisteminden yararlanarak dünya çapında 60'tan fazla ülkeye sorunsuz erişim sağlamaktadır. Telecom Egypt, barındırmanın ötesinde, Huawei Bulut çözümlerini mevcut altyapıya sorunsuz bir şekilde entegre etmek için kapsamlı ağından ve uzmanlığından yararlanmaktadır. Ayrıca Huawei Cloud, Mısır'da gelişen iş ihtiyaçlarını karşılamak için kapsamlı senaryo tabanlı çözümler ve kapsamlı profesyonel hizmetler (bulut oluşturma, taşıma, kullanım ve yönetimi kapsayan 240'tan fazla) sunarak kullanıcıların güvenli ve güvenilir bir bulut ortamından yararlanırken iş yeniliklerine odaklanmalarını sağlamaktadır.

Huawei, yirmi yılı aşkın bir süredir Orta Doğu ve Afrika'da güçlü bir varlık oluşturmuştur. Telecom Egypt ve Huawei, Huawei Cloud'u tanıtarak, e-ticaret, canlı yayın, paylaşım

ekonomisi ve daha fazlası gibi çeşitli sektörlerdeki işletmelerin gelişmiş, güvenilir ve güvenli bulut çözümlerine erişmesine olanak tanıyarak pazarın gelişen ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Ayrıca bulutun hayata geçirilmesinin Mısır'daki ve Kuzey, Batı ve Orta Afrika'daki birçok ülkedeki gençler için çok sayıda iş fırsatı üretmesi beklenmektedir.⁴⁷

2. Yapay Zeka Destekli Çağrı Merkezi Operasyonları

Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat, Bakanlık ile Mısırlı bir bilgi sistemleri şirketi olan Xceed arasında bir anlaşmanın imzalanmasına başkanlık etmiştir. Ortaklık, çağrı merkezi operasyonlarında gelişme sağlamak üzere tasarlanmış yapay zeka odaklı bir kalite güvence otomasyon uygulaması geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bakan Talaat, gelişmiş yapay zeka teknolojilerinin entegrasyonunun çağrı merkezi verimliliğini artıracığını ve Mısır'ın küresel dış kaynak kullanımı pazarındaki lider konumunu güçlendireceğini belirtmiştir. Telecom Egypt'ten Nasr, yapay zekanın teknoloji hizmetlerinin geleceğindeki kritik rolünü vurgulayarak, Xceed'in çağrı merkezlerini uluslararası gelişmelere uyum sağlayacak şekilde modernize etme konusundaki kararlılığını vurgulamıştır.

Uygulamanın politika ihlalleri veya hizmet eksiklikleri gibi sorunları gerçek zamanlı olarak belirlemek için müşteri hizmetleri çağrılarının ayrıntılı analizlerini gerçekleştireceği açıklanmıştır. Bu sayede süpervizörler sorunları derhal ele alabilecek ve böylece müşteri hizmetleri kalitesi artacaktır.

Xceed'i temsil eden Moustapha, işbirliğinden duyduğu heyecanı paylaşarak şirketin yapay zeka ve çağrı merkezi operasyonlarındaki uzmanlığını yeni endüstri standartları belirlemek için kullanacaklarını belirtmiştir.⁴⁸

---

⁴⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.samenacouncil.org/samena_daily_news?news=100717 adresinden ulaşılabilir.

⁴⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.samenacouncil.org/samena_daily_news?news=100566 adresinden ulaşılabilir.

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

1. Comcom'dan, 2degrees'in "Avustralya'da Ücretsiz Ticari Dolaşım" İddiasının Doğru Olmadığı Açıklaması

Yeni Zelanda Ticaret Komisyonu, Two Degrees Mobile Limited (2degrees) şirketine, iş amaçlı mobil planları için "ücretsiz Avustralya dolaşımı" hakkında yanıltıcı iddialarda bulunduğu gerekçesiyle Adil Ticaret Yasası uyarınca sekiz suçlamada bulunmuştur. Adil Ticaret Genel Müdürü Vanessa Home, 2degrees'in 2020-2023 yılları arasında yaptığı pazarlamadaki bu iddiaların, müşterilerin Avustralya'da yıl boyunca hiçbir ekstra ücret ödemediği dolaşabilecekleri izlenimi oluşturduğunu, oysa durumun böyle olmadığını söylemiştir. Ayrıca Home; bir şeyi 'ücretsiz' olarak tanımlamanın tüketicinin satın alma tercihini etkileme olasılığının yüksek olduğunu ve işletmelerin, başlık iddialarına ilişkin sınırlamalar veya koşullar açıkça açıklanmadığında Adil Ticaret Yasasını ihlal etme riski taşıdığını söylemiştir.

Bu kapsamda, Komisyon, 2degrees'in ticari mobil planlarına kaydolan müşteriler için "ücretsiz Avustralya ticari dolaşımı" reklamı yaptığını iddia etmektedir. 2degrees, aslında 'ücretsiz' dolaşım her yıl 90 günle sınırlıyken, "Avustralya'da ekstra ücret ödemediği ticari dolaşım" ve "diğerleri Avustralya'da ticari dolaşım için ücret alıyor, biz almıyoruz" gibi iddiaları belirgin bir şekilde kullanmıştır. Eğer müşteriler 90 günlük dolaşım süresini aşarlarsa, ilave dolaşım günü başına ücretlendirileceklerdi.

Ticaret Komisyonu ile yapılan görüşmelerin ardından 2degrees, iddiaları düzeltmek ve etkilenen müşterilere tazminat ödemek için adımlar atmıştır. Bu adımlar arasında Avustralya'da 90 günlük ücretsiz dolaşım sınırının kaldırılması, Avustralya'da 90 günü aşan ticari dolaşım için ücretlendirilen mevcut ve eski müşterilere geri ödeme yapılması ve tanıtım materyallerinin güncellenmesi yer almaktadır.⁴⁹

2. Tüm Veri Merkezlerinde Yenilenebilir Enerji Kullanımı

Yeni Zelanda'nın iddialı iklim hedeflerine uyumlu hale getirmek için büyük bir çaba sarf eden Hükümet, tüm veri merkezlerini yenilenebilir enerji kaynaklarını benimsemeye çağırmıştır.

Teknoloji Bakanı Sayın Judith Collins KC ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Simon Watts, bu hareketin önemi hakkında TechDay ile görüşlerini paylaşmış ve ülkenin çevresel ve ekonomik geleceği için ilerideki faydaları vurgulamıştır. Collins konuya ilişkin olarak: "Veri merkezi sağlayıcıları enerji kaynaklarına yönelik yaklaşımları hakkında kendi kararlarını veriyorlar. Hükümetin yenilenebilir kaynaklardan gelen enerji tüketim yüzdesini artırma ve net sera gazı emisyonlarını azaltma hedeflerini destekleyen seçimler yapan kamu bulut veri merkezi sağlayıcılarını destekliyorum." açıklamasında bulunmuştur. Watts ise, kamu bulut hizmetlerinin Karbon Nötr Hükümet Programı ve Yeni Zelanda'nın Net Sıfır 2050 hedefine ulaşmada oynadığı önemli rolü vurgulamış ve "İyi yapılırsa, kamu bulutu emisyon azaltma hedeflerine yardımcı olma potansiyeli sunar." diye ifade etmiştir.

Bununla beraber, kamu bulut veri merkezlerinin yerel güvenlik gerekliliklerine uymasını sağlamak için yeni bir sertifikasyon süreci tanıtılmıştır. Sertifikasyon süreci isteğe bağlı kalırken, tüm ilgili veri merkezlerinin sertifikaya talep etmesini umulduğu ifade edilmiştir. Hükümet, 2050 yılına kadar net sıfır dahil olmak üzere Yeni Zelanda'nın iklim değişikliği hedeflerini karşılamaya kararlıdır. Koalisyon Hükümetinin iklim dayanıklılığına ve düşük emisyon yatırımına olan bağlılığını tekrar tekrar vurgulamıştır.

---

⁴⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://comcom.govt.nz/news-and-media/media-releases/2024/2degrees-free-aussie-business-roaming-claims-not-fair-dinkum.-comcom-says> adresinden ulaşılabilmektedir.

Komisyon, yakın zamanda, Yeni Zelandalılarla 2026-2030 yılları için emisyon azaltma bütçelerinin nasıl karşılamayı planladıklarını özetleyecek olan Emisyon Azaltma Planı hakkında istişare edeceklerini de duyurmuştur.⁵⁰

---

⁵⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://telconews.co.nz/story/government-urges-all-data-centres-to-use-renewable-energy> adresinden ulaşılabilir.

2.ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır. Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenir.

1. Avrupa Komisyonundan Meta'ya Resmi Soruşturma

Avrupa Komisyonu, Facebook ve Instagram hizmet sağlayıcısı Meta'nın küçüklerin korunması kapsamında Dijital Hizmetler Yasası'nı (DSA) ihlal edip etmediğini değerlendirmek için resmi soruşturma başlatmıştır.

Avrupa Komisyonu hem Facebook hem de Instagram sistemlerinin, algoritmaları da dahil olmak üzere çocuklarda davranışsal bağımlılıkları teşvik edebileceğinden ve ilgi alanlarına girebilecek içeriklerle dolu ve uygulamadan çıkılmasını zorlaştıran "tavşan deliği" etkisini tetikleyebileceğinden kaygı duyduğunu belirtmiştir. Ayrıca Avrupa Komisyonu Meta'nın uygulamaya koyduğu yaş güvencesi ve doğrulama yöntemlerinden de endişe duyduğunu ifade etmiştir.

Meta tarafından Eylül 2023'te gönderilen risk değerlendirme raporunun ön analizinde, küçüklerin korunmasına ilişkin risk değerlendirmesi metodolojisi hakkında resmi bilgi taleplerine verdiği yanıtlar, kamuya açık raporlar ve Avrupa Komisyonun kendi çıkarımlarının yer aldığı belirtilmiştir. Söz konusu raporda;

- Meta'nın, Facebook ve Instagram'ın çevrimiçi ara yüzlerinin tasarımından kaynaklanan risklerin değerlendirilmesi ve azaltılmasına ilişkin DSA yükümlülüklerine uymamasının, reşit olmayanların zayıflıklarından ve deneyimsizliklerinden yararlanarak bağımlılık oluşturan davranışlara neden olabileceğine,
- Meta'nın, reşit olmayanların uygunsuz içeriğe erişiminde kullanılan yaş doğrulama araçlarının DSA gerekliliklerine uyması gerektiğine,
- Meta'nın, özellikle öneri sistemlerinin tasarımı ve işleyişinin bir parçası olarak, küçüklere yönelik varsayılan gizlilik ayarlarına ilişkin yüksek düzeyde gizlilik, emniyet ve güvenlik sağlamak amacıyla orantılı önlemleri uygulanmasında DSA yükümlülüklerine uyması gerektiğine değinilmiştir.⁵¹

2. Yapay Zekâ Komisyonu

Avrupa Komisyonu tarafından bünyesinde kurulan Yapay Zekâ Ofisinin açılışı yapılmıştır. Yapay Zekâ Ofisi, yapay zekaya yönelik riskleri azaltarak ve toplumsal-ekonomik faydaları ile yenilikçiliği teşvik ederek gelecekteki gelişimini, dağıtımını ve kullanımını desteklemeyi amaçlamıştır. Ofisin özellikle genel amaçlı yapay zekâ modelleriyle ilgili olarak Yapay Zekâ Yasasının uygulanmasında kilit bir rol oynayacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte, Ofisin güvenilir yapay zekâ konusunda araştırma ile yeniliği teşvik edilmesi ve Avrupa Birliğinin uluslararası arenada lider olarak konumlanmasına yardımcı olacağı da ifade edilmiştir.

Genel olarak Yapay Zekâ Ofisi;

- Avrupa Birliğine üye devletlerle yakın iş birliği içinde çalışarak, Birlik genelinde Yapay Zekâ Yasasının tek tip uygulanmasını ve icra edilmesini kolaylaştırmak için düzenleyici yaklaşımı koordine eden Düzenleme ve Uyumluk Birimi,

---

⁵¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_2664b adresinden ulaşılabilmektedir.

- Yetenekli genel amaçlı modellerin sistemik risklerinin ve bu risklerin olası hafifletme önlemlerinin yanı sıra değerlendirme ve test yaklaşımlarının tanımlanmasına odaklanan Yapay Zekâ Güvenliği Birimi,
- Yapay zekâ ekosistemini geliştirmek için araştırma ve geliştirmeyi destekleyerek finanse eden Yapay Zekâ ve Robotik Biriminde Mükemmellik,
- Yapay zekâ ofisinin hava durumu modellemesi, kanser teşhisleri ve yeniden yapılanma için dijital ikizler gibi iyi amaçlı yapay zekâ tasarlanması ve uygulanması kapsamında Toplumsal Fayda için Yapay Zekâ Birimi,
- AB Yapay Zekâ stratejisinin uygulanmasını denetleyen, eğilimleri ve yatırımları izleyen, yapay zekâ fabrikalarının kurulmasını destekleyerek düzenleyici sanal alanları teşvik eden Yapay Zekâ İnovasyon ve Politika Koordinasyon Birimlerinden oluşacağı açıklanmıştır.

Diğer bir taraftan, Yapay Zekâ Ofisinde, teknoloji uzmanları, idari asistanlar, avukatlar, politika uzmanları ve ekonomistler başta olmak üzere 140'tan fazla personelin çalışacağı da belirtilmiştir.⁵²

---

⁵² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_2982 adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. Eylül 2009'da geçen Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, yönetim kurulunda ulusal düzenleyici kurumları ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

Yapay Zekaya İlişkin Bildiri Kabulü

22 Mayıs 2024 tarihinde, Dijital Piyasalar Yasası Üst Düzey Grup toplantısı sırasında, BEREC delegeleri ve diğer grup üyeleri Yapay Zekâ konusunda bir kamuoyu bildirisini kabul etmiştir. Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi tarafından onaylanan dünyanın ilk kapsamlı Yapay Zekâ Yasasını sunmuştur. Yapay Zeka Yasası, AB içinde kullanılan yapay zeka sistemlerinin güvenlik, şeffaflık, izlenebilirlik, ayrımcılık yapmama ve çevresel sorumluluk ilkelerine uymasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Teknolojik gelişmelere kendini adanmış olan BEREC, daha önce Yapay Zeka ve Sanal Dünyalar konusunda üst düzey bir görüş sunmuş ve Avrupa Komisyonu'na rekabet dinamikleri, internet açıklığı, çevresel etki, sürdürülebilirlik ve Yapay Zeka teknolojilerinin siber güvenliği konularında tavsiyelerde bulunmuştur.

Dijital Piyasalar Yasası Üst Düzey Grup, Avrupa Komisyonu'na Dijital Piyasalar Yasası'nın uygulanması ve yürütülmesi konusunda tavsiyelerde bulunmakta,

düzenleyici tutarlılığı sağlamakta ve yeni ortaya çıkan hizmetler ve uygulamalar konusunda uzmanlık sağlamaktadır. Avrupa dijital stratejisinin bir parçası olan Dijital Piyasalar Yasası, adil rekabeti sağlamak için büyük dijital platformlara yükümlülükler getirmekte, daha küçük şirketler ve yeni kurulan şirketler için inovasyon ve büyümeyi kolaylaştırmaktadır.⁵³

---

⁵³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.berec.europa.eu/en/news-publications/news-and-newsletters/dma-high-level-group-adopts-statement-on-artificial-intelligence> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT, (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı)'nın devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

10. ETSI/IQC Kuantum Güvenli Kriptografi Konferansı

10. ETSI/IQC Kuantum Güvenli Kriptografi Konferansı, ETSI ve Kuantum Hesaplama Enstitüsü tarafından 14-16 Mayıs tarihleri arasında düzenlenmiştir. Etkinlik, 27 ülkeden 235 katılımcıyı bir araya getirerek, günümüz siber güvenlik stratejilerinde kuantum güvenli kriptografinin kritik önemine yönelik dünya çapında hızla artan ilgiyi yansıtmıştır.

Kriptografik standardizasyonda payı olan iş, endüstri, hükümet ve araştırma topluluklarına hitap eden üç günlük etkinlik, kuruluşların yaklaşan kuantum çağında güvenliği sağlamak için siber altyapılarını ve iş uygulamalarını dönüştürmeleri için bilgi alışverişi ve iş birliği için bir platform sağlamıştır.

Konferansın açılış gününde (14 Mayıs) yöneticilik bölümü, kuantum tehditlerinin ve kuantum risk yönetiminin mevcut durumunu özetlemiştir. Delegeler, dijital altyapının güvenli ve kuantum açısından güvenli kalmasını sağlarken, kuantum bilişiminin fırsatlarından daha büyük iyilik için yararlanmanın önemini vurgulayan Singapur Infocomm Medya Geliştirme Kurumu (IMDA) İcra Kurulu Başkanı tarafından

karşılanmıştır. Finans sektörünün özel gereksinimleri üzerine özel bir oturum da dahil olmak üzere panel tartışmaları, işletmelerin ve hükümetlerin bilgi varlıkları, siber sistemler ve iş sürekliliği için kuantum riskini yönetmek için şimdi ve gelecekte benimsedikleri yaklaşımlara değinilmiştir.

Konferansın teknik bölümünde kuantum sonrası bir çağda ağların ve bağlı cihazların güvenliğini sağlamak için dünya çapında çeşitli girişimler aracılığıyla geliştirilen kriptografik teknolojiler detaylandırılmıştır. Oturumlar, mevcut standardizasyon girişimleri ve hem kuantum sonrası kriptografinin hem de kuantum anahtar dağıtımının dünya çapında pratik dağıtımları ve kuantum güvenli ekosistemlere geçiş stratejileri gibi konulara odaklanmıştır.⁵⁴

---

⁵⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2408-preparing-for-a-secure-future-industry-and-business-share-plans-for-quantum-era-at-10th-etsi-igc-quantum-safe-cryptography-conference?jjj=1717498661552> adresinden ulaşılabilir.

The GSM Association (GSMA), mobil operatörler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

GSMA'dan Spektrum Ayırma Kararlarına Yönelik Araştırma

GSMA tarafından yapılan yeni bir araştırmada, düzenleyicilerin özel şebekeler için spektrum ayırma kararlarının, işletmelerin bu özel şebekeleri benimsenmesi üzerinde ölçülebilir bir etkisi olmadığını ancak tüketici şebeke hızlarına neredeyse %25 oranında zarar verebileceğini ortaya çıkarmıştır.

GSMA'daki ekonomistler tarafından hazırlanan "Spektrum Ayırmanın Özel ve Kamu Mobil Şebekeler Üzerindeki Etkisi" adlı makalede özel şebekeler tarafından kullanılmak üzere ayrılmış spektrum bantlarının bu şebekelerin benimsenmesi üzerindeki etkisini ve bu şebekelerin hizmet sunmadaki rolü incelenmiştir.

İşletmeler için özel spektrumun ayrılması, şebekelerin benimsenmesi ve dijitalleşmenin teşvik edilmesinin bir yolu olarak görülürken, bu tür ayırma planlarının kamu şebekeleri için mevcut olan spektrum miktarını da azaltarak hızları kısıtladığı ve altyapı ile işletme maliyetlerini artırdığı belirtilmiştir. Bu spektrum kısıtlamaları, tüketicilerin daha düşük hizmet kalitesini daha yüksek maliyetlere almasına sebep olabileceği de ifade edilmiştir.

Yapılan araştırmada özel ağların benimsenmesi veya nesnelerin interneti (IoT) bağlantısından yararlanılması yoluyla yapılan spektrum tahsislerinin işletmelerin dijitalleşmesini hızlandırdığına dair bir gösterge bulunamamıştır. Düzenleyicilerin, spektrumun özellikle endüstriyel ve IoT özel şebekeleri için ayrılmasına yönelik öncelik vermesinin ulusal dijital ekonomileri güçlendireceğine dair varsayımları bulunduğu

belirtilirken, söz konusu araştırmada bu durumun aslında tüketicilerin indirme hızlarına zarar vererek işletmelere fayda sağlamadığını göstermiştir. Bu sebeple endüstriyel bağlantıyı teşvik edecek bir mekanizma olarak spektrum ayırmaları kullanırken dikkatli olunması ve alternatif spektrum seçenekleri dikkate alınarak, önceliklendirilmesi tavsiye edilmiştir.⁵⁵

---

⁵⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/new-gsma-study-reveals-spectrum-set-asides-have-no-impact-on-mobile-private-network-adoption/> adresinden ulaşılabilir.

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU (International Telecommunication Union), Birleşmiş Milletler çatısı altında bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda uzmanlaşmış bir uluslararası örgüttür. 1865'te kurulan ve ülkemizin de kurucularından olduğu Birlik haberleşme ağlarında uluslararası bağlanabilirliği kolaylaştırmak için küresel radyo spektrumu düzenlemeleri, uydu yörüngelerinin tahsisi ve teknolojik standartların belirlenmesi için çalışmalar yapmaktadır. Birlik 1947 tarihinde Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak faaliyet gösteren, devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz bir uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir.

1. İyilik İçin Yapay Zeka Küresel Zirvesi

İyilik için Yapay Zeka Küresel Zirvesi 2024, 29 Mayıs'ta İsviçre'nin Cenevre kentinde, hiçbir ülkenin geride kalmaması ve ilkeli yapay zeka çerçevelerinin en iyi nasıl uygulanacağını tartışmak amacı ile toplanmıştır. Yapay Zeka Yönetişim Günü, neredeyse yarısı gelişmekte olan ülkelere oluşmuş 70'in üzerinde hükümetten bakan ve düzenleyici otoritelerin yanı sıra endüstri, akademi, sivil toplum ve Birleşmiş Milletler kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.⁵⁶

2. WSIS Ödülleri

Sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen yenilikçi teknolojik yaklaşımları ödüllendiren WSIS Ödüllerinin kazananları 28 Mayıs tarihinde İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi (WSIS)+20 Forumu Üst Düzey Etkinlik 2024'te açıklanmıştır.

---

⁵⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/PR-2024-05-16-AI-governance-day.aspx> adresinden ulaşılabilir.

Toplamda 18 ülkeden projeler, dijital uçurumu kapatmak, dijital katılımı teşvik etmek ve küresel ölçekte sosyo-ekonomik ilerlemeyi sağlamak için önde gelen çabaları sergileyen WSIS Ödülleri'nin en üst düzey ödülleriyle layık görülmüştür.⁵⁷

---

⁵⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/PR-2024-05-28-wsis-prizes.aspx> adresinden ulaşılabilir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development), daha iyi yaşam için daha iyi politikalar oluşturmak adına çalışan uluslararası bir kuruluştur. OECD'nin amacı, herkes için refah, eşitlik, fırsat ve mutluluğu teşvik eden politikaları şekillendirmektir. 60 yılı aşkın deneyimi olan kuruluş, hükümetler, politika yapıcılar ve vatandaşlarla birlikte, kanıta dayalı uluslararası standartlar oluşturmak ve bir dizi sosyal, ekonomik ve çevresel zorluklara çözümler bulmak için çalışmaktadır. Ekonomik performansı iyileştirmekten ve istihdam sağlamaktan güçlü eğitimi teşvik etmeye ve uluslararası vergi kaçırmayla mücadeleye kadar, veri ve analiz, tecrübe alışverişi, en iyi uygulama paylaşımı ve kamu politikaları ve uluslararası standart belirleme konusunda tavsiyeler için örnek teşkil eden bir forum ve bilgi merkezi sağlamaktadır.

Yapay Zeka, Veri ve Rekabet Raporu

Yapay Zekâ, Veri ve Rekabet Raporunda, Yapay Zekâ alanındaki son gelişmeler, özellikle de birçok piyasayı olumlu yönde etkileyebilecek üretken yapay zeka ele alınmaktadır. Faydalarının yaygın olarak hissedilmesini sağlamak için piyasaların rekabetçi kalması önemli olsa da üretken yapay zeka için yaşam döngüsü hala gelişmektedir.

Üretken yapay zekâda rekabetin nasıl gelişeceğini söylemek için henüz çok erken olup, mevcut pazarlar da dahil olmak üzere üretken YZ değer zinciri boyunca bağlantılar ve kaliteli veri ve bilgi işlem gücü gibi temel girdilere erişimin önündeki potansiyel engeller gibi dikkat edilmesi gereken bazı rekabet riskleri var gibi görünmektedir. Bazı rekabet otoriteleri ve politika yapıcılar, pazardaki gelişmeleri izlemek için harekete geçmekte olup ellerindeki çeşitli savunuculuk ve yaptırım araçlarını kullanmaları gerekebilmektedir. Ayrıca, iş birliğinin, yetkili makamların bilgi

ve uzmanlıklarını etkin bir şekilde sürdürmelerinde önemli bir rol oynayabileceği düşünülmektedir.⁵⁸

---

⁵⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/artificial-intelligence-data-and-competition_e7e88884-en adresinden ulaşılabilmektedir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanması sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

UPU, 32. Posta ve Teslimat Ekonomisi Konferansı

UPU, 32. Posta ve Teslimat Ekonomisi Konferansı ile birlikte Berne'de İnovasyon Yarışması'nı başlatmıştır. 2024 UPU İnovasyon Yarışması, veri bilimcileri ve sektör profesyonellerini, posta sektörü ve ötesinde yapay zekanın dönüştürücü gücünü kullanarak zorlukları ele almaya ve yeni fırsatlar oluşturmaya davet etmiştir. 29-31 Mayıs tarihleri arasında katılımcılar, üniversiteler, uluslararası organizasyonlar, hükümetler, düzenleyiciler, posta şirketleri ve özel sektör tarafından sunulan belirli zorlukları analiz edip, yapay zeka tabanlı çözümler sunmuşlardır. Yarışma, Avrupa Üniversitesi Enstitüsü'nün (EUI) Dijital Toplum Merkezi ve La Poste Group France'ın desteğiyle düzenlenmiştir.

Konferans ve İnovasyon Yarışması, Bern Belediye Başkanı Alec von Graffenried tarafından açılmıştır. UPU Genel Müdürü Masahiko Metoki, etkinlikte posta sektörünün geleceğini şekillendirecek yeni işbirliği yollarını keşfedeceklerini belirtmiştir. EUI Dijital Toplum Merkezi Direktörü Pier Luigi Parcu, iki etkinlik arasındaki etkileşimin tartışmalara katkı sağlayacağını vurgulamıştır. Rutgers Business School'dan Victor Glass, haftanın sonunda sunulacak İnovasyon Yarışması sonuçlarını merakla beklediğini ifade etmiştir.

Konferans, posta politikasındaki değişiklikler, evrensel hizmet yükümlülüğünün evrimi ve posta hizmetlerinin optimizasyonu gibi önemli konuları ele alacak şekilde planlanmıştır. Programda, 31 Mayıs'ta çevrimiçi katılımcılara açık bir düzenleyici yuvarlak masa toplantısı da yer almaktadır. UPU İnovasyon Yarışması katılımcıları, çözümlerini 31 Mayıs'ta sunmuşlardır.⁵⁹

---

⁵⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.upu.int/en/news/2024/may/upu-launches-ai-focused-innovation-challenge-amidst-postal-conference> adresinden ulaşılabilir.